

Conselleria d'Infraestructures, Territori i Medi Ambient

INSTRUCCIÓ de 13 de gener de 2012, de la Direcció General del Medi Natural, sobre camins ramaders.
[2012/428]

Sumari

Justificació de la instrucció
Metodologia. Part primera. Marc jurídic i criteris
Part segona. Tramitació dels procediments

Part primera. Marc jurídic i criteris

1. Investigació dels camins ramaders i creació i restabliment de camins ramaders

1.1. Investigació dels camins ramaders. Article 5 de la Llei 3/1995, de 23 de març, de Camins Ramaders

1.2. Recuperació d'ofici

1.2.1. Marc jurídic. Article 20 de la Llei 14/2003, de 10 d'abril, de Patrimoni de la Generalitat Valenciana

1.2.2. Procediment

1.3. Creació i restabliment de camins ramaders

1.3.1. Marc jurídic. Article 6 de la Llei 3/1995. Criteris

1.3.2. Procediment (remissió al procediment de classificació)

2. Classificació dels camins ramaders

2.1. Marc jurídic. Article 7 de la Llei 3/1995. Criteris

2.2. Procediment de classificació

2.3. Revisió i actualització de la classificació dels camins ramaders

2.3.1. Criteris

2.3.2. Procediment

3. Delimitació dels camins ramaders

3.1. Marc jurídic. Article 8 de la Llei 3/1995. Criteris

3.2. Procediment de delimitació

3.2.1. Tramitació ordinària

3.2.2. Tramitació d'urgència

4. Fitació dels camins ramaders

4.1. Marc jurídic. Article 9 de la Llei 3/1995. Criteris

4.2. Procediment

5. Desafectació dels camins ramaders

5.1. Marc jurídic. Article 10 de la Llei 3/1995. Criteris

5.2. Procediment

6. Modificació del traçat dels camins ramaders

6.1. Modificació de traçat

6.1.1. Marc jurídic. Article 11 de la Llei 3/1995. Criteris

6.1.2. Procediment

6.2. Per ordenació territorial

6.2.1. Marc jurídic. Article 12 de la Llei 3/1995. Criteris

6.2.2. Procediment

6.3. Per obres públiques

6.3.1. Marc jurídic. Article 13 de la Llei 3/1995. Criteris

6.3.2. Procediment

7. Utilització dels camins ramaders com a béns de domini públic.

Declaració responsable. Autoritzacions d'ocupacions temporals i concessions administratives

7.1. Marc jurídic. Article 14 de la Llei 3/1995, de 23 de març, de Camins Ramaders. Articles 16 i 17 de la Llei 3/1995, de 23 de març, de Camins Ramaders. Article 31 de la Llei 25/2009, de 22 de desembre, de modificació de diverses lleis per a la seua adaptació a la Llei sobre el lliure accés a les activitats de servei i el seu exercici (Llei omnibus), que ha modificat els articles 16 i 17 de la Llei 3/1995, de 23 de març, de Camins Ramaders. Articles 55 a 72 de la Llei 14/2003, de 10 d'abril, de Patrimoni de la Generalitat Valenciana, i articles 84 a 104 de la Llei 33/2003, de 3 de novembre, del Patrimoni de les Administracions Públiques. Criteris

7.1.1. Declaració responsable i comunicació prèvia

7.1.2. Autoritzacions

7.1.3. Concessions administratives

7.1.4. Prohibicions i denegacions

7.2. Procediments

Conselleria de Infraestructuras, Territorio y Medio Ambiente

INSTRUCCIÓN de 13 de enero de 2012, de la Dirección General del Medio Natural, sobre vías pecuarias. [2012/428]

Sumario

Justificación de la instrucción
Metodología. Parte primera. Marco jurídico y criterios
Parte segunda. Tramitación de los procedimientos

Parte primera. Marco jurídico y criterios

1. Investigación de las vías pecuarias y creación y restablecimiento de vías pecuarias

1.1. Investigación de las vías pecuarias. Artículo 5 de la Ley 3/1995, de 23 de marzo, de Vías Pecuarias

1.2. Recuperación de oficio

1.2.1. Marco jurídico. Artículo 20 Ley 14/2003, de 10 de abril, de Patrimonio de la Generalitat Valenciana

1.2.2. Procedimiento

1.3. Creación y restablecimiento de vías pecuarias

1.3.1. Marco jurídico. Artículo 6 de la Ley 3/1995. Criterios

1.3.2. Procedimiento (remisión al procedimiento de clasificación)

2. Clasificación de vías pecuarias

2.1. Marco jurídico. Artículo 7 de la Ley 3/1995. Criterios

2.2. Procedimiento de clasificación

2.3. Revisión y actualización de la clasificación de las vías pecuarias

2.3.1. Criterios

2.3.2. Procedimiento

3. Deslinde de vías pecuarias

3.1. Marco jurídico. Artículo 8 de la Ley 3/1995. Criterios

3.2. Procedimiento de deslinde

3.2.1. Tramitación ordinaria

3.2.2. Tramitación de urgencia

4. Amojonamiento de vías pecuarias

4.1. Marco jurídico. Artículo 9 de la Ley 3/1995. Criterios

4.2. Procedimiento

5. Desafectación de vías pecuarias

5.1. Marco jurídico. Artículo 10 de la Ley 3/1995. Criterios

5.2. Procedimiento

6. Modificación de trazado de vías pecuarias

6.1. Modificación de trazado

6.1.1. Marco jurídico. Artículo 11 de la Ley 3/1995. Criterios

6.1.2. Procedimiento

6.2. Por ordenación territorial

6.2.1. Marco jurídico. Artículo 12 de la Ley 3/1995. Criterios

6.2.2. Procedimiento

6.3. Por obras públicas

6.3.1. Marco jurídico. Artículo 13 de la Ley 3/1995. Criterios

6.3.2. Procedimiento

7. Utilización de las vías pecuarias como bienes de dominio público.

Declaración responsable. Autorizaciones de ocupaciones temporales y concessions administrativas

7.1. Marco jurídico. Artículo 14 de la Ley 3/1995, de 23 de marzo, de Vías Pecuarias. Artículos 16 y 17 de la Ley 3/1995, de 23 de marzo, de Vías Pecuarias. Artículo 31 de la Ley 25/2009, de 22 de diciembre, de modificación de diversas leyes para su adaptación a la Ley sobre el libre acceso a las actividades de servicio y su ejercicio (Ley omnibus), que ha modificado los artículos 16 y 17 de la Ley 3/1995, de 23 de marzo, de Vías Pecuarias. Artículos 55 a 72 de la Ley 14/2003, de 10 de abril, de Patrimonio de la Generalitat Valenciana, y artículos 84 a 104 de la Ley 33/2003, de 3 de noviembre, del Patrimonio de las Administraciones Públicas. Criterios.

7.1.1. Declaración responsable y comunicación previa

7.1.2. Autorizaciones

7.1.3. Concesiones administrativas

7.1.4. Prohibiciones y denegaciones

7.2. Procedimientos

1. Autorització d'ocupació temporal
2. Concessió demanial
3. Models de declaració responsable i comunicació prèvia
8. Nota general
9. Derogació de les instruccions anteriors

Part segona. Tramitació dels procediments de camins ramaders

Annex. Models de declaració responsable i comunicació prèvia per als supòsits d'instal·lacions desmuntables i autorització de circulació de vehicles de motor

Justificació de la instrucció

La Comunitat Valenciana disposa d'un ric patrimoni de camins ramaders que conformen una xarxa de 16.000 quilòmetres i ha esdevingut un dels seus principals actius ambientals. Es distribueixen per tot el territori i permeten la comunicació entre comarques i paisatges, com també el trànsit ramader on aquest encara existeix.

En l'actualitat, la greu crisi econòmica afecta tots els sectors de la societat valenciana, la qual cosa obliga l'administració a gestionar els camins ramaders de manera que es pugui fer compatible la protecció d'aquests amb mesures de suport institucional per al desenvolupament econòmic.

Fins a la data, la gestió dels expedients administratius de camins ramaders segueixen les directrius marcades per les instruccions que a continuació s'indiquen:

– Instrucció de la Direcció General de Gestió del Medi Natural sobre procediments administratius de camins ramaders de data 27 de novembre de 2006.

– Instrucció sobre camins ramaders afectats per desenvolupaments urbanístics de data 7 de març 2007.

– Instrucció de la Direcció General de Gestió del Medi Natural sobre procediments administratius d'autoritzacions singulars i d'ocupació temporal de camins ramaders de data 7 de juliol de 2008. I la seua predecessora, la Instrucció de la Direcció General de Recursos Forestals sobre el procediment de tramitació dels expedients d'ocupacions temporals als camins ramaders de data 4 d'octubre de 2001.

Aquesta gestió resulta poc eficaç i eficient, ja que comporta una major durada dels procediments administratius amb el consegüent cost econòmic.

Per tot això, resulta necessària una nova instrucció que implique un estalvi tant dels costos directes (bàsicament personal i material) com dels indirectes (notificacions, consultes a altres administracions, etc.), mitjançant una reducció de tràmits que permeta una significativa reducció del temps i un considerable estalvi econòmic, entorn de 150.000 euros respecte dels costos econòmics actuals.

En aquest sentit, la Direcció General del Medi Natural, mitjançant el Servei d'Ordenació i Gestió Forestal, ha redactat aquesta instrucció de camins ramaders a fi d'establir una eina de gestió dels projectes i actuacions que afecten els camins ramaders que, al seu torn, contribuïska a la dinamització de l'economia i la generació d'ocupació.

Metodologia

La Direcció General del Medi Natural ha redactat la instrucció de camins ramaders (en endavant manual) a fi d'establir un criteri en matèria de camins ramaders que servisca com a eina de treball per a resoldre la problemàtica que generen aquestes a l'hora de portar a la pràctica les actuacions que la legislació vigent imposa a l'administració autonòmica.

Aquest manual de camins ramaders s'estructura en dues parts. Una primera, que tracta el marc jurídic aplicable, anàlisi, i criteris. I una segona, referent a la tramitació dels procediments de camins ramaders, i un annex que conté els models de declaració responsable i comunicació prèvia per al supòsits d'instal·lacions desmuntables i autorització de circulació de vehicles de motor.

Si al llarg de la tramitació de qualsevol dels procediments establits en aquest manual sorgira qualsevol qüestió no regulada o subjecta a diversa interpretació, s'elevant consulta a la direcció general competent en matèria de camins ramaders.

1. Autorización de ocupación temporal
2. Concesión demanial
3. Modelos de declaración responsable y comunicación previa
8. Nota general
9. Derogación de las instrucciones anteriores

Parte segunda. Tramitación de los procedimientos de vías pecuarias

Anejo. Modelos de declaración responsable y comunicación previa para los supuestos de instalaciones desmontables y autorización de circulación de vehículos a motor

Justificación de la instrucción

La Comunitat Valenciana cuenta con un rico patrimonio de vías pecuarias que conforman una red de 16.000 kilómetros y ha devenido en uno de sus principales activos medioambientales. Se distribuyen por todo el territorio y permiten la comunicación entre comarcas y paisajes, así como el tránsito ganadero donde todavía existe.

En la actualidad, la grave crisis económica afecta a todos los sectores de la sociedad valenciana, lo que obliga a la administración a gestionar las vías pecuarias de manera que se pueda compatibilizar la protección de las mismas con medidas de apoyo institucional para el desarrollo económico.

Hasta la fecha, la gestión de los expedientes administrativos de vías pecuarias siguen las directrices marcadas por las instrucciones que a continuación se relacionan:

– Instrucción de la Dirección General de Gestión del Medio Natural sobre procedimientos administrativos de vías pecuarias de fecha 27 de noviembre de 2006.

– Instrucción sobre vías pecuarias afectadas por desarrollos urbanísticos de fecha 7 de marzo 2007.

– Instrucción de la Dirección General de Gestión del Medio Natural sobre procedimientos administrativos de autorizaciones singulares y de ocupación temporal de vías pecuarias de fecha 7 de julio de 2008. Y su predecesora, la Instrucción de la Dirección General de Recursos Forestales sobre el procedimiento de tramitación de los expedientes de ocupaciones temporales en las vías pecuarias de fecha 4 de octubre de 2001.

Dicha gestión resulta poco eficaz y eficiente por cuanto supone una mayor duración de los procedimientos administrativos con el consiguiente coste económico.

Por todo ello, resulta necesaria una nueva instrucción que suponga un ahorro tanto de los costes directos (básicamente personal y material) como de los indirectos (notificaciones, consultas a otras administraciones, etc.), mediante una reducción de trámites que permita una significativa reducción del tiempo y un considerable ahorro económico, en torno a 150.000 euros respecto de los costes económicos actuales.

En este sentido, la Dirección General del Medio Natural, a través del Servicio de Ordenación y Gestión Forestal, ha redactado la presente instrucción de vías pecuarias al objeto de establecer una herramienta de gestión de los proyectos y actuaciones que afectan a las vías pecuarias que, a su vez, contribuya a la dinamización de la economía y generación de empleo.

Metodología

Se ha redactado por la Dirección General del Medio Natural la instrucción de vías pecuarias (en adelante manual) al objeto de establecer un criterio en materia de vías pecuarias que sirva como herramienta de trabajo para solventar la problemática que generan las mismas a la hora de llevar a la práctica las actuaciones que la legislación vigente impone a la administración autonómica.

Este manual de vías pecuarias se estructura en dos partes. Una primera, que trata el marco jurídico aplicable, análisis, y criterios. Una segunda, referente a la tramitación de los procedimientos de vías pecuarias, y un anexo que contiene los modelos de declaración responsable y comunicación previa para los supuestos de instalaciones desmontables y autorización de circulación de vehículos a motor.

Si a lo largo de la tramitación de cualquiera de los procedimientos establecidos en el presente manual surgiera cualquier cuestión no regulada o sujeta a diversa interpretación, se elevará consulta a la dirección general competente en materia de vías pecuarias.

La Llei 3/1995, de 23 de març, de Camins Ramaders, en l'article 5, estableix que correspon a les comunitats autònomes la conservació i la defensa dels camins ramaders, en concret:

1. El dret i el deure d'investigar la situació dels terrenys que es presumisquen pertanyents als camins ramaders.
2. La classificació.
3. La delimitació.
4. La fitació.
5. La desafectació.
6. Qualsevol altres actes relacionats amb aquestes.

Part primera. Marc jurídic i criteris

1. Investigació dels camins ramaders i creació i restabliment de camins ramaders.

1.1. Investigació dels camins ramaders. Article 5 de la Llei de Camins Ramaders

La Generalitat té el dret i el deure d'investigar, tant des del punt de vista històric com administratiu, la situació dels terrenys que es presumeixen pertanyents als camins ramaders, a fi de determinar la titularitat efectiva d'aquests.

D'especial importància resulta investigar i recopilar la major informació possible, per a donar suport a l'existència dels camins ramaders.

Si a resultes d'aquesta investigació es conclou l'existència d'algun camí ramader, s'ha d'incloure en la classificació dels camins ramaders del terme municipal corresponent, com a domini públic pecuari.

1.2. Recuperació d'ofici

1.2.1. Marc jurídic. Criteri. Llei 14/2003, de 10 d'abril, de Patrimoni de la Generalitat Valenciana

La Generalitat pot recuperar per si mateixa, en qualsevol moment, la possessió dels camins ramaders indegudament ocupats, de conformitat amb el que disposa la Llei 14/2003, de 10 d'abril, de Patrimoni de la Generalitat Valenciana, com també restaurar la continuïtat del trànsit en que hagen sigut tancats o interromputs.

L'article 20 de la Llei 14/2003, de 10 d'abril, de Patrimoni de la Generalitat Valenciana (en endavant LPGV), enumera les potestats de la Generalitat respecte dels seus béns (...). La potestat d'investigació, la potestat de delimitació, la potestat de recuperació d'ofici i la potestat de desnonament administratiu en concordança amb el 41.1.c de la Llei 33/2003, de 3 de novembre, de Patrimoni de les Administracions Públiques (...) recuperar d'ofici la possessió indegudament perduda sobre els seus béns i drets. L'article 23.1 de la LPGV estableix que en qualsevol moment la Generalitat pot recuperar per si mateixa la possessió de béns de domini públic indegudament ocupats, efectuant, prèviament, un requeriment de desallotjament a les persones que ocupen el bé (...).

L'article 23.5 de la LPGV estableix que l'exercici de la potestat de recuperació d'ofici correspon al departament o organisme públic que tinga adscrit el bé o dret, el qual ha de comunicar a la Direcció General de Patrimoni les actuacions realitzades per a la recuperació.

La disposició addicional cinquena de la LPGV, estableix: La conselleria competent en l'administració i gestió de forests, terrenys forestals i camins ramaders, exercitarà les facultats atribuïdes en aquesta llei a la conselleria competent en matèria de patrimoni en relació amb els camins ramaders (...).

La Llei 3/1995, de 23 de març, de Camins Ramaders, en l'article 2 estableix que els camins ramaders són béns de domini públic de les comunitats autònomes, i en conseqüència inalienables, imprescriptibles i inembargables. L'article 5 atribueix a les comunitats autònomes les potestats administratives per a la conservació i defensa de les camins ramaders.

De conformitat amb el que estableix l'article 23 de la Llei 14/2003, es requerirà l'ocupant perquè cesse en la seua actuació, amb audiència prèvia a l'interessat i una vegada comprovat el fet de la usurpació possessòria.

1.2.2. Procediment. Vegeu la part segona del present manual de camins ramaders.

1.3. Creació i restabliment de camins ramaders

1.3.1 Marc jurídic. Criteris. Article 6 de la Llei 3/1995, de 23 de març, de Camins Ramaders. Creació, ampliació i restabliment.

La creació, l'ampliació i restabliment de les camins ramaders correspon a les comunitats autònomes en els seus respectius àmbits terri-

La Ley 3/1995, de 23 de marzo, de Vías Pecuarias, en su artículo 5, establece que corresponde a las comunidades autónomas la conservación y defensa de las vías pecuarias, en concreto:

1. El derecho y el deber de investigar la situación de los terrenos que se presuman pertenecientes a las vías pecuarias.
2. La clasificación.
3. El deslinde.
4. El amojonamiento.
5. La desafectación.
6. Cualesquiera otros actos relacionados con las mismas.

Parte primera. Marco jurídico y criterios

1. Investigación de las vías pecuarias y creación y restablecimiento de vías pecuarias

1.1. Investigación de las vías pecuarias. Artículo 5 de la Ley de Vías Pecuarias

La Generalitat tiene el derecho y el deber de investigar, tanto desde el punto de vista histórico como administrativo, la situación de los terrenos que se presumen pertenecientes a las vías pecuarias a fin de determinar la titularidad efectiva de las mismas.

De especial importancia resulta investigar y recopilar la mayor información posible, para apoyar la existencia de las vías pecuarias.

Si a resultados de dicha investigación, se concluye la existencia de vía pecuaria, se deberá incluir en la clasificación de las vías pecuarias del término municipal correspondiente, como dominio público pecuario.

1.2 Recuperación de oficio

1.2.1 Marco jurídico. Criterio. Ley 14/2003, de 10 de abril, de Patrimonio de la Generalitat Valenciana

La Generalitat podrá recuperar por sí misma, en cualquier momento, la posesión de las vías pecuarias indebidamente ocupadas, de conformidad con lo dispuesto en la Ley 14/2003, de 10 de abril, de Patrimonio de la Generalitat Valenciana, así como restaurar la continuidad del tránsito en los que hubieran sido cerrados o interrumpidos.

El artículo 20 de la Ley 14/2003, de 10 de abril, de Patrimonio de la Generalitat Valenciana (en adelante LPGV), enumera las potestades de la Generalitat respecto a sus bienes (...). La potestad de investigación, la potestad de deslinde, la potestad de recuperación de oficio y la potestad de desahucio administrativo en concordancia con el 41.1.c de la Ley 33/2003, de 3 de noviembre, de Patrimonio de las Administraciones Públicas (...) recuperar de oficio la posesión indebidamente perdida sobre sus bienes y derechos. El artículo 23.1 de la LPGV establece en cualquier momento la Generalitat podrá recuperar por sí misma la posesión de bienes de dominio público indebidamente ocupados, efectuando, previamente, un requerimiento de desalojo a las personas que ocupen el bien (...).

El artículo 23.5 de la LPGV establece que el ejercicio de la potestad de recuperación de oficio corresponde al departamento u organismo público que tenga adscrito el bien o derecho, que comunicará a la Dirección General de Patrimonio las actuaciones realizadas para la recuperación.

La disposición adicional quinta de la LPGV, establece: La conselleria competente en la administración y gestión de montes, terrenos forestales y vías pecuarias, ejercerá las facultades atribuïdas en esta ley a la conselleria competente en materia de patrimonio en relación con las vías pecuarias (...).

La Ley 3/1995, de 23 de marzo, de Vías Pecuarias, en su artículo 2 establece que las vías pecuarias son bienes de dominio público de las comunidades autónomas, y en consecuencia inalienables, imprescriptibles e inembargables. El artículo 5 atribuye a las comunidades autónomas las potestades administrativas para la conservación y defensa de las vías pecuarias.

De conformidad con lo establecido en el artículo 23 de la Ley 14/2003, se requerirá al ocupante para que cese en su actuación, previa audiencia al interesado y una vez comprobado el hecho de la usurpación posesoria.

1.2.2. Procedimiento. Véase la parte segunda del presente manual de vías pecuarias.

1.3. Creación y restablecimiento de vías pecuarias

1.3.1 Marco jurídico. Criterios. Artículo 6 de la Ley 3/1995, de 23 de marzo, de Vías Pecuarias. Creación, ampliació i restabliment.

La creación, ampliación y restablecimiento de las vías pecuarias corresponde a las comunidades autónomas en sus respectivos ámbi-

torials. Aquestes actuacions comporten la declaració d'utilitat pública a l'efecte expropiatori dels béns i drets afectats.

La Llei de Camins Ramaders permet la creació de nous camins ramaders, com també ampliar els existents, en especial, unir trams inconnexos o dotar-los d'una tipologia uniforme.

S'acorda la creació, mitjançant una ordre, que comporta la declaració d'utilitat pública a l'efecte expropiatori dels béns i drets afectats.

En el restabliment de trams de camins ramaders ocupats, quan hi haja afectació secundària de domini públic, es pot dur a terme un traçat alternatiu, a càrrec de l'entitat ocupant.

1.3.2. Procediment

En el supòsit de creació s'ha d'aplicar el procediment de classificació de camins ramaders (Vegeu la part segona del present manual de camins ramaders).

En el supòsit de restabliment dels trams de camins ramaders ocupats, en els quals s'haja consolidat una afectació secundària de domini públic, pot fer-se mitjançant un traçat alternatiu, que si implica una modificació de traçat, comporta la desafectació prèvia i la subjecció al procediment de modificació de traçat.

En cas d'ocupació del camí ramader per a fins diferents dels definits en l'article 3 de la Llei 3/1995, es procedirà a revisar l'autorització o concessió que s'haguera atorgat si n'haguera, o bé a la recuperació d'ofici si aquesta ocupació fóra il·legal.

2. Classificació de camins ramaders

2.1. Marc jurídic. Criteris

Article 7 de la Llei 3/1995, de 23 de març, de Camins Ramaders. Acte de classificació

La classificació és l'acte administratiu de caràcter declaratiu per raó de la qual es determina l'existència, l'amplària, el traçat i la resta de característiques físiques generals de cada camí ramader.

La classificació constitueix un acte administratiu declaratiu d'afectació legal dels camins ramaders. Una vegada classificats, aquests queden conceptuals i regulats segons les disposicions de la legislació sobre camins ramaders, i determina el seu règim jurídic inalienable, imprescriptible i inembargable. I la classificació habilita la Generalitat per a la seua defensa i per a l'execució d'actuacions de millora i adequació ambiental a tota la superfície.

Per consegüent, és un acte necessari perquè s'aplique la normativa reguladora dels camins ramaders i puguen exercir-se les potestats administratives sobre aquests (de delimitació, de fitació, sancionadores...).

Les al·legacions més freqüents que solen presentar-se a les propostes de classificació són:

- Inexistència del camí ramader.

Es rebut utilitzant la documentació històrica que referenda la seua existència com són entre altres, els plànols de cadastre i topogràfics antics, les actes de delimitació de termes municipals, les actes de delimitació de forests d'utilitat pública, els títols de propietat i els testimonis d'antics ramaders i ancians de la zona.

- Amplària del camí ramader

Es contesta aportant els documents històrics que avalen aquesta amplària, com són entre altres, la denominació que es donava al camí ramader en els plànols antics (sendera, canal) i la denominació i mesurament de l'amplària en els plànols cadastrals antics.

2.2. Procediment.

Vegeu la part segona del present manual de camins ramaders.

Si s'inicia a instància de part, l'interessat ha d'aportar la documentació i els antecedents precisos per a la seua tramitació.

2.3. Revisió i actualització de la classificació dels camins ramaders

2.3.1. Criteris

Escau la revisió i l'actualització de la classificació dels camins ramaders en aquells casos en què s'observen errors de traçat o amplària, o no s'adeqüen a la realitat del terreny o a la realitat històrica de la Comunitat Valenciana. En aquests dos últims casos, es procedirà a una regularització mitjançant una nova classificació.

A través del procediment d'actualització de les classificacions es determinarà el traçat i l'amplària dels camins ramaders que resulten dels antecedents històrics i documentals, com de les situacions jurídiques

tos territoriales. Dichas actuaciones llevan aparejadas la declaración de utilidad pública a efectos expropiatorios de los bienes y derechos afectados.

La Ley de Vías Pecuarias permite la creación de nuevas vías pecuarias, así como ampliar los existentes, en especial, unir tramos inconnexos o dotarlos de una tipología uniforme.

Se acuerda la creación mediante orden, que conlleva la declaración de utilidad pública a efectos expropiatorios de los bienes y derechos afectados.

En el restablecimiento de tramos de vías pecuarias ocupadas, cuando exista afectación secundaria de dominio público, se podrá llevar a cabo un trazado alternativo, a cargo de la entidad ocupante.

1.3.2. Procedimiento

En el supuesto de creación, se aplicará el procedimiento de clasificación de vías pecuarias (Véase la parte segunda del presente manual de vías pecuarias).

En el supuesto de restablecimiento de los tramos de vías pecuarias ocupados, en los que se hubiera consolidado una afectación secundaria de dominio público, podrá hacerse mediante un trazado alternativo, que si implica una modificación de trazado, conlleva previa desafectación y sujeción al procedimiento de modificación de trazado.

En caso de ocupación de la vía pecuaria para fines distintos de los definidos en el artículo 3 de la Ley 3/1995, se procederá a revisar la autorización o concesión que se hubiera otorgado si la hubiera, o bien a la recuperación de oficio si dicha ocupación fuera ilegal.

2. Clasificación de vías pecuarias

2.1 Marco jurídico. Criterios

Artículo 7 de la Ley 3/1995, de 23 de marzo, de Vías Pecuarias. Acto de clasificación

La clasificación es el acto administrativo de carácter declarativo en virtud del cual se determina la existencia, anchura, trazado y demás características físicas generales de cada vía pecuaria.

La clasificación constituye un acto administrativo declarativo de afectación legal de las vías pecuarias. Una vez clasificadas, éstas quedan conceptualizadas y reguladas según las disposiciones de la legislación sobre vías pecuarias, determinando su régimen jurídico inalienable, imprescriptible e inembargable. Y la clasificación habilita a la Generalitat para su defensa y para la ejecución de actuaciones de mejora y adecuación medioambiental en toda su superficie.

Por consiguiente, es un acto necesario para que sea de aplicación la normativa reguladora de las vías pecuarias y puedan ejercitarse las potestades administrativas sobre las mismas (de deslinde, de amojonamiento, sancionadoras...).

Las alegaciones más frecuentes que suelen presentarse a las propuestas de clasificación son:

- Inexistencia de la vía pecuaria

Se rebate utilizando la documentación histórica que refrenda su existencia como son entre otros, los planos de catastro y topográficos antiguos, las actas de deslinde de términos municipales, las actas de deslinde de montes de utilidad pública, los títulos de propiedad y los testimonios de antiguos ganaderos y ancianos de la zona.

- Anchura de la vía pecuaria

Se contesta aportando los documentos históricos que avalan dicha anchura, como son entre otros, la denominación que se daba a la vía pecuaria en los planos antiguos (vereda, cañada) y la denominación y medición de la anchura en los planos catastrales antiguos.

2.2 Procedimiento.

Véase la parte segunda del presente manual de vías pecuarias.

De iniciarse a instancia de parte, el interesado deberá aportar la documentación y los antecedentes precisos para su tramitación.

2.3 Revisión y actualización de la clasificación de las vías pecuarias

2.3.1. Criterios

Procederá la revisión y actualización de la clasificación de las vías pecuarias en aquellos casos en los que se aprecien errores de trazado o anchura, o no se adecuen a la realidad del terreno o a la realidad histórica de la Comunitat Valenciana. En estos dos últimos casos, se procederá a una regularización mediante una nueva clasificación.

A través del procedimiento de actualización de las clasificaciones se determinará el trazado y el ancho de las vías pecuarias que resulten de los antecedentes históricos y documentales, así como de las situaciones

consolidades, i se'n pot modificar el traçat o l'amplària basant-se en la documentació esmentada anteriorment.

Amb l'aprovació del procediment, només tenen la naturalesa jurídica de béns de domini públic de titularitat de la Generalitat els terrenys inclosos en la classificació, i la resta queda com a béns de domini privat, el règim de propietat i titularitat dels quals és el que estableisca el dret comú.

L'actualització del camí ramader es pot dur a terme directament en ocasió del delimitació d'aquest.

2.3.2. Procediment.

Vegeu la part segona del present manual de camins ramaders.

3. Procediment de delimitació de camins ramaders

3.1. Marc jurídic. Criteris

Article 8 de la Llei 3/1995, de 23 de març, de Camins Ramaders. Delimitació

La delimitació és l'acte administratiu pel qual es defineixen els límits dels camins ramaders de conformitat amb el que estableix l'acte de classificació.

La delimitació es configura, com a acte subordinat a la classificació i com a acte d'execució i complement de la classificació. Complement indispensable sobretot en aquells trams en què siga necessària una especial precisió en la determinació de l'amplària i els límits dels camins ramaders, com sol ocórrer a les zones urbanes.

La classificació dels camins ramaders que sempre ha de precedir a la delimitació determina i limita l'àmbit d'eficàcia d'aquest. No es preuen delimitacions provisionals sense classificació.

La constatació de les característiques físiques i l'existència del camí ramader no competeixen a la delimitació sinó a la classificació.

La delimitació defineix els límits degudament georeferenciats dels camins ramaders, de conformitat amb el que estableix l'acte de classificació.

Casuística:

Recorregut del camí ramader pecuària coincident amb límit de terme municipal.

La línia de terme municipal que s'usaria en el projecte de delimitació serà la de l'institut geogràfic o cartogràfic que ostentava la competència l'any en què es va realitzar la classificació.

Classificacions no coincidents a termes municipals limítrofs.

Es realitzaran les oportunes revisions i actualitzacions de les classificacions.

Concentració parcel·lària.

Si el recorregut del camí ramader està afectat per concentració parcel·lària, l'itinerari del camí ramader quedarà definit en el plànol de concentració, i tindrà els efectes de delimitació.

Les al·legacions més freqüents que solen presentar-se a les propostes de delimitació són:

Disconformitat amb la denominació i amplària del camí ramader.

Es respon indicant que l'únic document vàlid que determina l'existència, denominació, amplària, traçat i la resta de característiques físiques generals de cada camí ramader és el projecte de classificació vigent.

Inexistència del camí ramader per no tenir escriptura de propietat.

Aquesta al·legació es contesta considerant que l'existència dels camins ramaders, naix de la mateixa classificació que realitza l'Administració, encara que no consten en el registre o en els títols de propietat, ja que són inalienables i imprescriptibles i inembargables, i porten en el seu destí la pròpia garantia d'inatacabilitat, de manera que en aquests la inscripció en el registre resulta supèrflua. A més, es fa constar que fins a la reforma de 1998 de la legislació hipotecària, l'article 5 del Reglament Hipotecari (Decret de 14 de febrer de 1947) exceptuava de la inscripció registral els béns de domini públic.

Precisament per això, una de les característiques de què gaudeixen els béns de domini públic és la del privilegi de la publicitat possessòria, que implica que el titular del bé demanial no necessita utilitzar el sistema de garanties inherents al registre de la propietat, en trobar-se protegit per ser un bé de domini públic, aquesta situació implica que contra aquests béns no poden operar les proteccions registrals dels béns immobles que es troben inscrits per si sols.

jurídicas consolidadas, pudiendo modificarse el trazado y/o su anchura en base a la documentación mencionada anteriormente.

Con la aprobación del procedimiento, sólo tendrán la naturaleza jurídica de bienes de dominio público, titularidad de la Generalitat, los terrenos incluidos en la clasificación, quedando el resto como bienes de dominio privado, cuyo régimen de propiedad y titularidad será la que establezca el derecho común.

La actualización de la vía pecuaria se podrá llevar a cabo directamente con ocasión del deslinde de la misma.

2.3.2. Procedimiento.

Véase la parte segunda del presente manual de vías pecuarias.

3. Procedimiento de deslinde de vías pecuarias

3.1 Marco jurídico. Criterios

Artículo 8 de la Ley 3/1995, de 23 de marzo, de Vías Pecuarias. Deslinde

El deslinde es el acto administrativo por el que se definen los límites de las vías pecuarias de conformidad con lo establecido en el acto de clasificación.

El deslinde se configura, como acto subordinado a la clasificación y como acto de ejecución y complemento de la clasificación. Complemento indispensable sobre todo en aquellos tramos en que sea necesaria una especial precisión en la determinación de la anchura y límites de las vías pecuarias, como suele ocurrir en las zonas urbanas.

La clasificación de las vías pecuarias que siempre debe preceder al deslinde determina y limita el ámbito de eficacia de éste. No se prevén deslindes provisionales sin clasificación.

La constatación de las características físicas y la existencia de la vía pecuaria no competen al deslinde sino a la clasificación.

El deslinde define los límites debidamente georreferenciado de las vías pecuarias, de conformidad con lo establecido en el acto de clasificación.

Casuística:

Recorrido de la vía pecuaria coincidente con límite de término municipal.

La línea de término municipal que se usaría en el proyecto de deslinde será la del instituto geográfico o cartográfico que ostentaba la competencia en el año en que se realizó la clasificación.

Classificaciones no coincidentes en términos municipales colindantes.

Se realizarán las oportunas revisiones y actualizaciones de las clasificaciones.

Concentración parcelaria.

Si el recorrido de la vía pecuaria está afectado por concentración parcelaria, el itinerario de la vía pecuaria quedará definido en el plano de concentración, y tendrá los efectos de deslinde.

Las alegaciones más frecuentes que suelen presentarse a las propuestas de deslinde son:

Disconformidad con la denominación y anchura de la vía pecuaria.

Se responde indicando que el único documento válido que determina la existencia, denominación, anchura, trazado y demás características físicas generales de cada vía pecuaria es el proyecto de clasificación vigente.

Inexistencia de la vía pecuaria por carecer de escritura de propiedad.

Esta alegación se contesta considerando que la existencia de las vías pecuarias, nace de la propia clasificación que realiza la Administración, aún cuando no consten en el registro o en los títulos de propiedad, ya que son inalienables e imprescriptibles e inembargables, llevando en su destino la propia garantía de inatacabilidad, de manera que en ellos la inscripció en el registre resulta superflua. Además, se hace constar que hasta la reforma de 1998 de la legislación hipotecaria, el artículo 5 del Reglamento Hipotecario (Decreto de 14 de febrero de 1947) exceptuaba de la inscripción registral a los bienes de dominio público.

Precisamente por ello, una de las características de la que gozan los bienes de dominio público es la del privilegio de la publicidad posesoria, que implica que el titular del bien demanial no necesita utilizar el sistema de garantías inherentes al registro de la propiedad, al hallarse protegido por ser un bien de dominio público, esta situación implica que contra estos bienes no pueden operar las protecciones registrales de los bienes inmuebles que se encuentran inscritos por sí solos.

Disconformitat per contradicció de títol de propietat de limitrof amb el camí ramader.

En aquesta al·legació es rebat manifestant que la inscripció d'una finca dona fe de la titularitat jurídica real sobre aquesta i la seua funció és donar seguretat al tràfic jurídic immobiliari. La descripció que de les finques es fa en el foli registral prové de la declaració del titular registral, que és una operació jurídica de qualificació per part del registrador i no una operació tecnicotopogràfica. Així mateix, segons el que disposen els articles 144, 147 i 174 del reglament notarial, aprovat pel Decret de 2 de juny de 1944, una finca que siga objecte de transmissió i estiga intervinguda per notari, no garanteix la cabuda de la finca ni els límits, ja que això resulta dels títols presentats o de l'afirmació de l'interessat.

Disconformitat per contradicció amb el cadastre del limitrof amb el camí ramader.

En aquesta al·legació s'assenyala que el cadastre immobiliari és un registre administratiu, dependent del Ministeri d'Hisenda, en que es descriuen els immobles rústics, urbans i de característiques especials, tal com es defineixen en el Reial Decret Legislatiu 1/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei del Cadastre Immobiliari (*Bulletí Oficial de l'Estat* de 8 de març de 2004). És a dir, es tracta d'un inventari de la riquesa territorial però no dona fe del domini i la resta de drets reals immobiliaris.

Superposició del camí ramader amb altres dominis públics.

En resposta a aquesta al·legació es manifesta que respecte a aquesta confluència es produeix una mutació demanial tàcita motivada per la superposició de dominis públics. Aquesta mutació consisteix en el fet que terrenys de camins ramaders canvien d'afecció a altres usos també públics amb la seua pròpia regulació jurídica.

Concessió de permisos de construcció, subvencions o altres.

S'assenyala que respecte a les llicències concedides per altres administracions s'està davant d'una confluència de competències. Els permisos de construcció procedeixen d'administracions públiques sense competència en camins ramaders, per la qual cosa les resolucions aprovatòries d'aquests actes no impliquen la no-existència de camins ramaders, o la no-afectació a aquestes, i aquestes administracions han de sol·licitar informe la direcció territorial competent per raó del lloc, sobre l'existència de camins ramaders en la zona d'actuació, prèviament a l'autorització pertinent. No obstant això, quan els permisos ja han sigut concedits continuen sent vàlids, i es passen a preveure com a tipus d'ocupació, però no són eximents de l'existència del camí ramader.

Titularitat registral o prescripció adquisitiva del terreny anterior a l'acte de classificació d'aquest terreny com a camí ramader enfront de la delimitació posterior efectuada basant-se en aquesta classificació.

En aquest supòsit s'hauria d'estimar l'al·legació del propietari i respectar la seua finca, de manera que no li afecte el delimitació que es vullga practicar sobre la seua propietat.

Fora d'aquest cas, quan la titularitat registral o usucapció siga posterior a la classificació del camí ramader vencerà la delimitació, ja que la Llei de Camins Ramaders configura el registre de la propietat com a mitjà garant de la pervivència de les camins ramaders enfront de situacions registrals contradictòries amb la delimitació, fruit d'intrusions que han buscat la seua legalització a través de la inscripció registral, utilitzant el camí de la immatriculació dels procediments recollits en els articles 205 i 206 de la Llei Hipotecària.

En aquest sentit, l'article 8.4 disposa: La resolució d'aprovació de delimitació serà títol suficient per a rectificar, en la forma i condicions que es determinen reglamentàriament, les situacions jurídiques registrals contradictòries amb la delimitació. Aquesta resolució serà títol suficient perquè la comunitat autònoma immatricule els béns de domini públic quan ho estime convenient.

L'estimació de l'al·legació del propietari quan pot acreditar que la seua propietat és anterior a la classificació pot col·lidir amb una interpretació estricta que se li done a l'article 8.3 de la Llei 3/1995, el qual disposa: la delimitació aprovada declara la possessió i la titularitat demanial a favor de la comunitat autònoma, donant lloc a la fitació i sense que les inscripcions del registre de la propietat puguen prevaldre enfront de la naturalesa demanial dels béns delimitats.

Així, a tenor del precepte normatiu citat, un camí ramader, siga de domini públic imprescriptible triomfa, fins i tot enfront del propietari d'un terreny que pot acreditar que la seua propietat és anterior a l'acte de la seua classificació mitjançant el corresponent títol registral, açò

Disconformidad por contradicción de título de propiedad de colindante con la vía pecuaria.

En esta alegación se rebate manifestando que la inscripción de una finca da fe de la titularidad jurídica real sobre la misma y su función es dar seguridad al tráfico jurídico inmobiliario. La descripción que de las fincas se hace en el folio registral procede de la declaración del titular registral, que es una operación jurídica de calificación por parte del registrador y no una operación técnico-topográfica. Asimismo, según lo dispuesto en los artículos 144, 147 y 174 del reglamento notarial, aprobado por Decreto de 2 de junio de 1944, una finca que sea objeto de transmisión y esté intervenida por notario, no garantiza la cabida de la finca ni los lindes, ya que ello resulta de los títulos presentados o de la afirmación del interesado.

Disconformidad por contradicción con catastro del colindante con la vía pecuaria.

En esta alegación se señala que el catastro inmobiliario es un registro administrativo, dependiente del Ministerio de Hacienda, en el que se describen los inmuebles rústicos, urbanos y de características especiales, tal y como se definen en el Real Decreto Legislativo 1/2004, de 5 de marzo, por el que se aprueba el Texto Refundido de la Ley del Catastro Inmobiliario (*Boletín Oficial del Estado* 8 de marzo de 2004). Esto es, se trata de un inventario de la riqueza territorial pero no da fe del dominio y demás derechos reales inmobiliarios.

Superposición de la vía pecuaria con otros dominios públicos.

En respuesta a esta alegación se manifesta que respecto a esta confluencia se produce una mutación demanial tàcita motivada por la superposición de dominios públicos. Dicha mutación consiste en que terrenos de vías pecuarias cambian de afección a otros usos también públicos con su propia regulación jurídica.

Concesión de permisos de construcción, subvenciones u otros.

Se señala que respecto a las licencias concedidas por otras administraciones se está ante una confluencia de competencias. Los permisos de construcción proceden de administraciones públicas sin competencia en vías pecuarias, por lo que las resoluciones aprobatorias de estos actos no implican la no existencia de vías pecuarias, o la no afectación a las mismas, debiendo dichas administraciones solicitar informe a la dirección territorial competente por razón del lugar, acerca de la existencia de vías pecuarias en la zona de actuación, previamente a la autorización pertinente. No obstante, cuando los permisos ya han sido concedidos siguen siendo válidos, pasándose a contemplar como tipo de ocupación, pero no son eximentes de la existencia de la vía pecuaria.

Titularidad registral o prescripción adquisitiva del terreno anterior al acto de clasificación de dicho terreno como vía pecuaria frente al deslinde posterior efectuado en base a dicha clasificación.

En este supuesto se debería estimar la alegación del propietario y respetar su finca, de manera que no le afecte el deslinde que se quiera practicar sobre su propiedad.

Fuera de este caso, cuando la titularidad registral o usucapción sea posterior a la clasificación de la vía pecuaria vencerá el deslinde, puesto que la Ley de Vías Pecuarias configura al registro de la propiedad como medio garantizador de la pervivencia de las vías pecuarias frente a situaciones registrales contradictorias con el deslinde, fruto de intrusiones que han buscado su legalización a través de la inscripción registral, utilizando el camino de la immatriculació de los procedimientos recogidos en los artículos 205 y 206 de la Ley Hipotecaria.

En este sentido, el artículo 8.4 dispone: La resolución de aprobación de deslinde será título suficiente para rectificar, en la forma y condiciones que se determinen reglamentariamente, las situaciones jurídicas registrales contradictorias con el deslinde. Dicha resolución será título suficiente para que la comunidad autónoma proceda a la immatriculació de los bienes de dominio público cuando lo estime conveniente.

La estimación de la alegación del propietario cuando puede acreditar que su propiedad es anterior a la clasificación puede colisionar con una interpretación estricta que se le dé al artículo 8.3 de la Ley 3/1995 que dispone: el deslinde aprobado declara la posesión y la titularidad demanial a favor de la comunidad autónoma, dando lugar al amojonamiento y sin que las inscripciones del registro de la propiedad puedan prevalecer frente a la naturaleza demanial de los bienes deslindados

Así, a tenor del precepto normativo citado, una vía pecuaria, bien de dominio público imprescriptible triunfa, incluso, frente al propietario de un terreno que puede acreditar que su propiedad es anterior al acto de su clasificación mediante el correspondiente título registral, esto es,

és, per negoci jurídic entre vius de caràcter oneros (compravenda) o de caràcter gratuït (donació) o per negoci jurídic per causa de mort (testament) anterior a l'acte de classificació; o bé mitjançant prescripció adquisitiva o usucapí del bé immoble a títol d'amo, de bona fe i pel transcurs de 30 anys (anterior a l'acte de classificació).

3.2. Procediment de delimitació

Amb caràcter supletori, el procediment de delimitació té una durada de 18 mesos, segons el que preveu l'article 52 de la Llei 33/2003, de Patrimoni de les Administracions Públiques.

Es preveuen dos tipus de tramitacions:

3.2.1. Tramitació ordinària

3.2.2. Tramitació urgent

Vegeu la part segona del present manual de camins ramaders.

4. Procediment de fitació de camins ramaders

4.1. Marc jurídic. Criteris

Article 9 de la Llei 3/1995, de 23 de març, de Camins Ramaders.

La fitació és el procediment administratiu per raó del qual, una vegada aprovada la delimitació, es determinen els límits del camí ramader i se senyalitzen amb caràcter permanent sobre el terreny.

L'ordre del conseller aprovant la delimitació és el títol per a dur a terme la fitació. Cal remetre una còpia de l'ordre a la direcció territorial competent per raó del lloc.

Les al·legacions més freqüents que solen presentar-se a les propostes de fitació són:

Disconformitat amb el recorregut del camí ramader.

Aquesta al·legació es rebut manifestant que la fitació no estableix nous límits al camí ramader, sinó que simplement col·loca les fites on va quedar definitivament establert el límit segons la delimitació aprovada, i la llei estableix que les reclamacions només poden versar sobre la pràctica de la fitació sense que de cap manera puguin referir-se a la fitació o delimitació.

No-notificació de l'acte de delimitació

En aquesta al·legació s'assenyala que no és el moment processal oportú, ja que el procediment de delimitació és ferm.

4.2. Procediment

Vegeu la part segona del present manual de camins ramaders.

5. Procediment de desafectació de camins ramaders

5.1. Marc jurídic. Criteris

Article 10 de la Llei 3/1995, de 23 de març, de Camins Ramaders.

Desafectació

Les comunitats autònomes, en l'exercici de les facultats conferides per l'article 5, apartat e, podran desafectar del domini públic els terrenys de camins ramaders que no siguin adequats per al trànsit del bestiar ni siguin susceptibles dels usos compatibles i complementaris a què es refereix el títol II d'aquesta llei.

El límit de la desafectació estarà no sols en el fet que les camins ramaders siguin aptes per al seu ús tradicional (trànsit ramader), sinó també per als usos compatibles i complementaris, integrant aquests el contingut essencial de la demanialitat dels camins ramaders.

La desafectació dels terrenys ha de ser expressa (article 29 de la Llei 14/2003, de 10 d'abril, de Patrimoni de la Generalitat Valenciana). Els beneficis de l'alienació es destinaran a l'execució d'obres de millora i condicionament ambiental de la xarxa de camins ramaders. El càlcul del seu valor s'efectuarà prenent com a referència la superfície classificada. En la destinació dels terrenys ja desafectats prevaldrà l'interès públic o social.

Una vegada finalitzat el procediment de desafectació competeix la valoració dels terrenys desafectats a l'òrgan administratiu competent en matèria de patrimoni, qui comunicarà al registre de la propietat la desafectació dels terrenys dels camins ramaders, com també el règim de la seua alienació, cessió i permuta que, si és el cas, comporte.

Tota desafectació del sobrant de les camins ramaders comporta la seua adscripció al patrimoni de la Generalitat, en concret, a la conselleria competent en matèria de camins ramaders, de conformitat amb el que disposa l'informe de la Direcció General de Patrimoni sobre la present instrucció.

Els trams de camins ramaders que discorreguen per sòls classificats pels planejaments vigents com a urbans o urbanitzables que hagen adquirit les característiques de sòl urbà, podran ser desafectats amb

por negocio jurídico inter vivos de carácter oneroso (compraventa) o de carácter gratuito (donación) o por negocio jurídico mortis causa (testamento) anterior al acto de clasificación; o bien mediante prescripción adquisitiva o usucapio del bien inmueble a título de dueño, de buena fe y por el transcurso de 30 años (anteriores al acto de clasificación).

3.2 Procedimiento de deslinde

Con carácter supletorio, el procedimiento de deslinde tendrá una duración de 18 meses, según lo previsto en el artículo 52 de la Ley 33/2003 de Patrimonio de las Administraciones Públicas.

Se contemplan dos tipos de tramitaciones:

3.2.1. Tramitación ordinaria

3.2.2. Tramitación urgente

Véase la parte segunda del presente manual de vías pecuarias.

4. Procedimiento de amojonamiento de vías pecuarias

4.1. Marco jurídico. Criterios

Artículo 9 de la Ley 3/1995, de 23 de marzo, de Vías Pecuarias.

El amojonamiento es el procedimiento administrativo en virtud del cual, una vez aprobado el deslinde, se determinan los límites de la vía pecuaria y se señalizan con carácter permanente sobre el terreno.

El orden del conseller aprobando el deslinde, es el título para llevar a cabo el amojonamiento. Remitiendo copia de la orden a la dirección territorial competente por razón del lugar.

Las alegaciones más frecuentes que suelen presentarse a las propuestas de amojonamiento son:

Disconformidad con el recorrido de la vía pecuaria.

Esta alegación se rebate manifestando que el amojonamiento no establece nuevos límites a la vía pecuaria, sino que simplemente coloca los mojones donde quedó definitivamente establecido el límite según el deslinde aprobado, estableciendo la ley que las reclamaciones sólo podrán versar sobre la práctica del amojonamiento sin que en modo alguno puedan referirse al deslinde o delimitación.

No notificación acto de deslinde.

En esta alegación se señala que no es el momento procesal oportuno, puesto que el procedimiento de deslinde es firme.

4.2. Procedimiento

Véase la parte segunda del presente manual de vías pecuarias.

5. Procedimiento de desafectación de vías pecuarias

5.1. Marco jurídico. Criterios

Artículo 10 de la Ley 3/1995, de 23 de marzo, de Vías Pecuarias.

Desafectación

Las comunidades autónomas, en el ejercicio de las facultades conferidas por el artículo 5, apartado e, podrán desafectar del dominio público los terrenos de vías pecuarias que no sean adecuados para el tránsito del ganado ni sean susceptibles de los usos compatibles y complementarios a que se refiere el título II de esta ley.

El límite de la desafectación estará no sólo en que las vías pecuarias sean aptas para su uso tradicional (tránsito ganadero), sino también para sus usos compatibles y complementarios, integrando éstos el contenido esencial de la demanialidad de las vías pecuarias.

La desafectación de los terrenos debe ser expresa (artículo 29 de la Ley 14/2003, de 10 de abril, de Patrimonio de la Generalitat Valenciana). Los beneficios de su enajenación se destinarán a la ejecución de obras de mejora y acondicionamiento medioambiental de la red de vías pecuarias. El cálculo de su valor se efectuará tomando como referencia la superficie clasificada. En el destino de los terrenos ya desafectados prevalecerá el interés público o social.

Una vez finalizado el procedimiento de desafectación compete la valoración de los terrenos desafectados al órgano administrativo competente en materia de patrimonio, quien comunicará al registro de la propiedad la desafectación de los terrenos de las vías pecuarias, así como el régimen de su enajenación, cesión y permuta que, en su caso, conlleve.

Toda desafectación del sobrante de las vías pecuarias comporta su adscripción al patrimonio de la Generalitat, en concreto, a la conselleria competente en materia de vías pecuarias, de conformidad con lo dispuesto en el informe de la Dirección General de Patrimonio sobre la presente instrucción.

Los tramos de vías pecuarias que discurren por suelos clasificados por los planeamientos vigentes como urbanos o urbanizables que hayan adquirido las características de suelo urbano, podrán ser desafectados

subjecció al que estableixen la Llei de Camins Ramaders i la Llei de Patrimoni de la Generalitat Valenciana.

La mateixa solució cap respecte del tractament legal aplicable als camins ramaders que discorren per carrers i vials de zones urbanes de la Comunitat Valenciana. En aquests supòsits consolidats no serà necessari efectuar la delimitació prèvia per a desafectar, ja que el camí ramader està perfectament determinat.

Quan es tracte de desafectar camins ramaders la realitat física dels quals siga la de carrer consolidat en la trama urbana, bastarà a l'efecte del fet de ser contigu la notificació a l'ajuntament.

5.2. Procediment

Vegeu la part segona del present manual de camins ramaders.

6. Procediment de modificació del traçat de camins ramaders. Articles 11 a 13

6.1. Modificació del traçat. Article 11 de la Llei 3/1995, de 23 de març, de Camins Ramaders

6.1.1. Marc jurídic. Criteris

Article 11. Modificacions de traçat

Per raons d'interés públic i, excepcionalment i de forma motivada, per interés particular, després de la desafectació prèvia, es podrà variar o desviar el traçat d'un camí ramader, sempre que se n'assegure el manteniment de la integritat superficial, la idoneïtat dels itineraris i dels traçats, juntament amb la continuïtat del trànsit ramader i dels altres usos compatibles i complementaris amb aquell.

En la proposta de modificació del traçat per interés particular és convenient que comporte una millora substancial i es mantinga la integritat superficial. En aquest cas, totes les despeses que genere la modificació del traçat, incloses la posada a disposició dels nous terrenys, si és el cas les obres d'adequació (ambiental), la seua senyalització, com també els atorgaments d'escriptures i la inscripció lliure de càrregues d'aquestes en el registre de la propietat, aniran a càrrec de l'interessat.

En aquest procediment la modificació de traçat comporta la permuta dels terrenys patrimonials de la Generalitat, (una vegada desafectat el tram del camí ramader que s'ha de modificar) i els terrenys oferits pel sol·licitant de la variació del traçat, per interés particular. Aquests últims terrenys, ja propietat amb caràcter patrimonial de la Generalitat, una vegada formalitzada la permuta mitjançant escriptura pública, han de quedar afectes a l'ús públic perquè queden integrats en el domini públic pecuari de la Generalitat (article 25 de la Llei 14/2003, de 10 d'abril, de Patrimoni de la Generalitat Valenciana), sense que resulte necessària l'afectació expressa perquè pot entendre's que es produeix una afectació tàcita (mitjançant l'acte administratiu de modificació de traçat) conforme a l'article 27.1 i 2.a de la llei esmentada.

L'acord de modificació del traçat substituirà l'acte de classificació en quant es refereix al tram objecte de variació. Tampoc caldrà seguir el procediment de delimitació, ja que els nous terrenys s'aportaran amb plena disponibilitat, lliures de tota càrrega i s'inscriuran a favor de la Generalitat com a camí ramader. En aquests casos, s'efectuarà directament la fitació (si cal) i se senyalitzaran adequadament els nous trams de camí ramader.

Així mateix, no caldrà seguir aquest procediment si el nou traçat discorre íntegrament sobre terrenys que afronten amb altres immobles pertanyents a la Generalitat. En aquests casos, es procedirà directament a la fitació (si cal) i a la senyalització adequada dels nous trams de camins ramaders.

6.1.2. Procediment

Vegeu la part segona del present manual de camins ramaders.

6.2. Modificació del traçat per ordenació territorial. Article 12 de la Llei 3/1995, de 23 de març, de camins ramaders

6.2.1. Marc jurídic. Criteris

Article 12. Modificacions del traçat com a conseqüència d'una nova ordenació territorial

Com a regla general, excepte raons degudament justificades i argumentades en el document urbanístic, el traçat de les camins ramaders s'ha d'ajustar a la seua classificació.

L'instrument de planejament de la nova ordenació territorial ha d'assegurar el manteniment de la integritat superficial, la idoneïtat dels itineraris i la continuïtat dels traçats, juntament amb la del trànsit ramader, com també els altres usos compatibles i complementaris d'aquell.

con sujeción a lo establecido en la Ley de Vías Pecuarias y en la Ley de Patrimonio de la Generalitat Valenciana.

La misma solución cabe respecto del tratamiento legal aplicable a las vías pecuarias que discurren por calles y viales de zonas urbanas de la Comunitat Valenciana. En estos supuestos consolidados no será necesario efectuar previo deslinde para desafectar, puesto que la vía pecuaria está perfectamente determinada.

Cuando se trate de desafectar vías pecuarias que cuya realidad física es la de calle consolidada en la trama urbana, bastará a los efectos de colindancia con la notificación al ayuntamiento.

5.2. Procedimiento

Véase la parte segunda del presente manual de vías pecuarias.

6. Procedimiento de modificación de trazado de vías pecuarias. Artículos 11 a 13

6.1. Modificació del traçat. Article 11 de la Ley 3/1995, de 23 de marzo, de Vías Pecuarias

6.1.1 Marco jurídico. Criterios

Artículo 11. Modificaciones de trazado

Por razones de interés público y, excepcionalmente y de forma motivada, por interés particular, previa desafectación, se podrá variar o desviar el trazado de una vía pecuaria, siempre que se asegure el mantenimiento de la integridad superficial, la idoneidad de los itinerarios y de los trazados, junto con la continuidad del tránsito ganadero y de los demás usos compatibles y complementarios con aquél.

En la propuesta de modificación de trazado por interés particular es conveniente que conlleve una mejora sustancial y se mantenga la integridad superficial. En este caso, todos los gastos que genere la modificación del trazado, incluidos la puesta a disposición de los nuevos terrenos, en su caso las obras de adecuación (ambiental), su señalización, así como los otorgamientos de escrituras y su inscripción libre de cargas en el registro de la propiedad, correrán a cargo del interesado.

En este procedimiento la modificación de trazado comporta la permuta de los terrenos patrimoniales de la Generalitat, (una vez desafectado el tramo de la vía pecuaria a modificar) y los terrenos ofrecidos por el solicitante de la variación del trazado, por interés particular. Éstos últimos terrenos, ya propiedad con carácter patrimonial de la Generalitat, una vez formalizada la permuta mediante escritura pública, han de quedar afectos al uso público para que queden integrados en el dominio público pecuario de la Generalitat (artículo 25 de la Ley 14/2003, de 10 de abril, de Patrimonio de la Generalitat Valenciana), sin que resulte necesaria la afectación expresa pues puede entenderse que se produce una afectación tácita (mediante el acto administrativo de modificación de trazado) conforme al artículo 27.1 y 2.a de la ley citada.

El acuerdo de modificación del trazado sustituirá al acto de clasificación en cuanto se refiere al tramo objeto de variación. Tampoco será necesario seguir el procedimiento de deslinde, ya que los nuevos terrenos se aportarán con plena disponibilidad, libres de toda carga y se inscribirán a favor de la Generalitat como vía pecuaria. En tales casos, se procederá directamente al amojonamiento (en caso necesario) y a la señalización adecuada de los nuevos tramos de vía pecuaria.

Asimismo, no será necesario seguir este procedimiento si el nuevo trazado discurriera íntegramente sobre terrenos que lindan con otros inmuebles pertenecientes a la Generalitat. En tales casos, se procederá directamente al amojonamiento (en caso necesario) y a la señalización adecuada de los nuevos tramos de vías pecuarias.

6.1.2 Procedimiento

Véase la parte segunda del presente manual de vías pecuarias

6.2 Modificación de trazado por ordenación territorial. Artículo 12 de la Ley 3/1995, de 23 de marzo, de Vías Pecuarias

6.2.1 Marco jurídico. Criterios

Artículo 12. Modificaciones del trazado como consecuencia de una nueva ordenación territorial

Como regla general, salvo razones debidamente justificadas y argumentadas en el documento urbanístico, el trazado de las vías pecuarias se ajustará a su clasificación.

El instrumento de planeamiento de la nueva ordenación territorial ha de asegurar el mantenimiento de la integridad superficial, la idoneidad de los itinerarios y la continuidad de los trazados, junto con la del tránsito ganadero, así como los demás usos compatibles y complementarios de aquél.

Quant al tractament del camí ramader en el sòl classificat com a urbà o urbanitzable, els camins ramaders tindran la consideració urbanística de xarxa primària, i s'integraran com a passejos o alberedes, en tot l'ample resultant de l'acte de classificació o de la delimitació administrativa aprovada, i han de restablir-se a càrrec de l'actuació, en el cas que hi haja alguna ocupació. Només per causa justificada es modificarà el traçat del camí ramader, o s'efectuarà la desafectació parcial. En tot cas, es garantirà la continuïtat dels camins ramaders.

Els camins ramaders, encara que siguen límits o el travessen, no computaran com a superfície del sector, ja que no tenen cap aprofitament lucratiu. Ni tampoc com a sòl dotacional a l'efecte del compliment dels estàndards legals previstos en la legislació urbanística, encara que l'urbanitzador ha de condicionar el passeig i albereda a càrrec de l'actuació urbanística, com ja s'ha indicat anteriorment. Això significa que aquests camins ramaders no han de comportar cap minva de zones verdes per al municipi.

La gestió d'aquests passejos o alberedes és dels ajuntaments, als quals correspon adequar-los per a l'ús públic, el seu arbratge, senyalització i manteniment. En sòl urbanitzable, correspon a l'agent urbanitzador condicionar aquests passejos i alberedes a càrrec de l'actuació.

Aquesta gestió s'ha de determinar de conformitat amb els instruments establits en el títol II de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú, i amb subjecció als principis establits en l'article 4.1 d'aquesta, que asseguren una adequada coordinació de l'acció administrativa sobre camins ramaders.

El desenvolupament dels instruments de planejament urbanístic que afecte algun camí ramader produirà l'efecte propi de la delimitació, sense que calga fitar-lo, en quedar aquells delimitats per la trama urbana.

Si fóra necessària l'alteració del traçat d'un camí ramader, l'instrument de planejament o programa d'actuació integrada haurà de preveure a càrrec de la corresponent actuació un traçat alternatiu i la seua forma d'execució, assegurant el manteniment de la integritat superficial, el caràcter idoni del nou itinerari i la continuïtat d'aquest.

En el cas que l'amplària legal no coincidisca amb la necessària, els terrenys sobrants objecte de desafectació podran ser permutats per d'altres del mateix valor en el mateix sector, per a destinar-los a reserva de dotació pública de xarxa primària, sense aprofitament urbanístic, amb independència de les cessions dotacionals obligatòries que han d'efectuar els propietaris.

En el supòsit de desafectació parcial de l'excés, els terrenys sobrants tindrien la consideració de béns patrimonials, aquests s'integrarien en la reparcel·lació d'acord amb el que preveu la legislació urbanística (article 88 de la Llei de Patrimoni de la Generalitat Valenciana). Així, l'administració autonòmica participarà en els procediments reparcel·latoris i en la destinació d'aquests prevaldrà l'interés públic o social (art. 10 de la Llei 3/1995).

El nou traçat del camí ramader constitueix una xarxa primària adscrita al sector, de manera que l'execució del programa d'actuació integrada comportarà la substitució dels antics terrenys pels nous. Els propietaris dels terrenys en què s'ha d'emplaçar el camí ramader traslladat materialitzaran el seu aprofitament dins del sector. L'administració competent en matèria de camins ramaders obtindrà la cessió dels terrenys corresponents al nou traçat, lliure de càrregues.

Si no està previst el canvi de traçat, el desenvolupament del sector limítrof (si n'hi ha) ha d'assumir el condicionament com a passeig o albereda del camí ramader, això amb subjecció al que assenyalé l'informe de l'òrgan administratiu competent en matèria de camins ramaders. En el cas que hi haja ocupació per particulars en part de l'ample previst en la classificació, el desenvolupament urbanístic ha d'assumir el restabliment total del camí ramader.

A més, en aquests casos, es pot acordar la permuta dels terrenys desafectats per d'altres que reuneixen especials condicions ambientals o d'un altre tipus, i del mateix valor que l'aprofitament urbanístic que hauria correspost a l'administració.

Finalment, assenyalat que quan els camins ramaders transcorreguen per sòl urbà o urbanitzable, si hi ha trànsit ramader, pot també modificar-se'n el traçat per raons de salut pública i de seguretat dels ramats.

En cuanto al tratamiento del vía pecuaria en el suelo clasificado como urbano o urbanizable, las vías pecuarias tendrán la consideración urbanística de red primaria, y se integrarán como paseos o alamedas, en todo el ancho resultante del acto de clasificación o del deslinde administrativo aprobado, debiendo restablecerse a cargo de la actuación, en el caso de que exista alguna ocupación. Sólo por causa justificada se modificará el trazado de la vía pecuaria, o se procederá a su desafectación parcial. En todo caso se garantizará la continuidad de las vías pecuarias.

Las vías pecuarias, aunque sean colindantes o lo atraviesen, no computarán como superficie del sector, ya que carecen de aprovechamiento lucrativo alguno. Ni tampoco como suelo dotacional a los efectos del cumplimiento de los estándares legales previstos en la legislación urbanística, aunque el urbanizador debe acondicionar el paseo y alameda con cargo a la actuación urbanística, como ya se ha indicado anteriormente. Ello significa que dichas vías pecuarias, no deben suponer merma de zonas verdes para el municipio.

La gestión de estos paseos o alamedas será de los ayuntamientos, a quienes corresponderá su adecuación para el uso público, su arbolado, señalización y mantenimiento. En suelo urbanizable, corresponderá al agente urbanizador acondicionar estos paseos y alamedas con cargo a la actuación.

Dicha gestión se determinará de conformidad con los instrumentos establecidos en el título II de la Ley 30/1992, de 26 de noviembre, de Régimen Jurídico de las Administraciones Públicas y del Procedimiento Administrativo Común, y con sujeción a los principios establecidos en el artículo 4.1 de la misma, que aseguren una adecuada coordinación de la acción administrativa sobre vías pecuarias.

El desarrollo de los instrumentos de planeamiento urbanístico que afecte a alguna vía pecuaria producirá los efectos propios del deslinde, sin que sea necesario su amojonamiento, al quedar aquéllas delimitadas por la trama urbana.

Si fuera necesaria la alteración del trazado de una vía pecuaria, el instrumento de planeamiento o programa de actuación integrada deberá contemplar a cargo de la correspondiente actuación un trazado alternativo y su forma de ejecución, asegurando el mantenimiento de la integridad superficial el carácter idóneo del nuevo itinerario y su continuidad.

Caso de que la anchura legal no coincida con la necesaria los terrenos sobrantes objeto de desafectación podrán ser permutados por otros de igual valor en el mismo sector, para destinarlos a reservas de dotación pública de red primaria, sin aprovechamiento urbanístico, con independencia de las cesiones dotacionales obligatorias que deben efectuar los propietarios.

En el supuesto de desafectación parcial del exceso, los terrenos sobrantes tendrían la consideración de bienes patrimoniales, éstos se integrarían en la reparcelación conforme a lo previsto en la legislación urbanística (artículo 88 de la Ley de Patrimonio de la Generalitat Valenciana). Así, la administración autonómica participará en los procedimientos reparcelatorios y en su destino prevalecerá el interés público o social (art. 10 de la Ley 3/1995).

El nuevo trazado de la vía pecuaria constituye una red primaria adscrita al sector, de modo que la ejecución del programa de actuación integrada comportará la sustitución de los antiguos terrenos por los nuevos. Los propietarios de los terrenos en los que se va a emplazar la vía pecuaria trasladada materializarán su aprovechamiento dentro del sector. La administración competente en materia de vías pecuarias obtendrá la cesión de los terrenos correspondientes al nuevo trazado, libre de cargas.

De no estar previsto el cambio de trazado, el desarrollo del sector colindante (si existiera) deberá asumir el acondicionamiento como paseo o alameda de la vía pecuaria, ello con sujeción a lo que se señale en el informe del órgano administrativo competente en materia de vías pecuarias. En el caso de que exista ocupación por particulares en parte del ancho previsto en la clasificación, el desarrollo urbanístico debería asumir el restablecimiento total de la vía pecuaria.

Además, en estos casos, se podrá acordar la permuta de los terrenos desafectados por otros que reúnan especiales condiciones medioambientales o de otro tipo, y de igual valor que el aprovechamiento urbanístico que le habría correspondido a la administración.

Por último, señalar que cuando las vías pecuarias transcurran en suelo urbano o urbanizable, de existir tránsito ganadero, podrá procederse también a la modificación de su trazado por razones de salud pública y de seguridad de los rebaños.

Les camins ramaders en sòl no urbanitzable tindran la consideració de sòl no urbanitzable d'especial protecció de domini pecuari, amb l'aplària legal que figure en la classificació.

6.2.2. Procediment

Vegeu la part segona del present manual de camins ramaders.

Quan en l'expedient urbanístic se sotmeta a informació pública l'instrument de planejament, simultàniament, també es durà a terme aquest tràmit amb la modificació de traçat del camí ramader afectat.

La direcció general competent en matèria de camins ramaders, a proposta de la direcció territorial corresponent per raó del lloc, emetrà un informe preceptiu i vinculant per a l'aprovació definitiva de l'instrument de planejament, el qual ha de preveure els requisits establits en l'article 12 de la Llei 3/1995, de Camins Ramaders, d'acord amb els criteris establits en aquesta instrucció.

Aquest informe sobre la situació de les camins ramaders afectades per l'ordenació urbanística s'emetrà amb caràcter previ a la formulació de la corresponent avaluació ambiental estratègica de determinats plans i programes.

En l'informe de camins ramaders han de considerar-se des del principi els usos i les actuacions que segons el document urbanístic s'hi pretén desenvolupar, i s'emetrà informe desfavorable a aquells que apareguen com a contradictoris amb la legislació sectorial o bé, informe favorable amb els condicionants necessaris per a garantir el funcionament correcte dels terrenys en el seu caràcter de camí ramader.

Per a l'elaboració d'aquest, els camins ramaders han de grafiar-se en el planejament urbanístic i indicar el traçat alternatiu proposat i les conseqüències del canvi de traçat, és a dir, la desafectació del camí ramader original i el seu ús d'acord amb terrenys privats o patrimonials i a l'afecció dels terrenys del nou traçat al domini públic.

El camí ramader en el traçat definitiu ha de ser integrada en la xarxa primària del planejament.

La resolució que pose fi a l'expedient urbanístic substituirà l'acte de classificació en quant es refereix al tram de camí ramader objecte de variació. Tampoc caldrà seguir el procediment de delimitació ja que els nous terrenys grafats i definits amb detall en el document urbanístic aprovat s'aportaran amb plena disponibilitat, lliures de tota càrrega i s'inscriuran a favor de la Generalitat com a camí ramader. En aquests casos, directament se senyalitzaran de manera adequada els nous trams de camins ramaders a càrrec del sector.

6.3. Modificació de traçat per obres públiques

6.3.1. Marc jurídic. Criteris

Article 13 de la Llei 3/1995, de 23 de març, de Camins Ramaders. Modificacions per la realització d'obres públiques sobre terrenys de camins ramaders

1. Quan es projecte una obra pública sobre el terreny pel qual discorra un camí ramader, l'administració actuant haurà d'assegurar que el traçat alternatiu del camí ramader garantisca el manteniment de les seues característiques i la continuïtat del trànsit ramader i del seu itinerari, com també els altres usos compatibles i complementaris d'aquell.

En els encreuaments dels camins ramaders amb línies fèrries o carreteres s'han d'habilitar suficients passos al mateix o distint nivell que garantiscen el trànsit en condicions de rapidesa i comoditat per als ramats.

El concepte d'obra pública, ve regulat en l'article 7, en relació amb l'article 6, de la Llei de Contractes del Sector Públic, el qual indica textualment:

1. Són contractes d'obres aquells que tenen com a objecte la realització d'una obra o l'execució d'alguns dels treballs enumerats en l'annex I o la realització per qualsevol mitjà d'una obra que responga a les necessitats especificades per l'entitat del sector públic contractant. A més d'aquestes prestacions, el contracte podrà comprendre, si és el cas, la redacció del projecte corresponent.

Per «obra» s'entendrà el resultat d'un conjunt de treballs de construcció o d'enginyeria civil, destinat a complir per si mateix una funció econòmica o tècnica, que tinga com a objecte un bé immoble.

Per consegüent, dos serien els requisits que s'han de complir:

Las vías pecuarias en el suelo no urbanizable tendrán la consideración de suelo no urbanizable de especial protección de dominio pecuario, con la anchura legal que figure en la clasificación.

6.2.2. Procedimiento

Véase la parte segunda del presente manual de vías pecuarias.

Cuando en el expediente urbanístico se someta a información pública el instrumento de planeamiento, simultáneamente, también se llevará a cabo dicho trámite con la modificación de trazado de la vía pecuaria afectada.

Se establece que la dirección general competente en materia de vías pecuarias, a propuesta de la dirección territorial correspondiente por razón del lugar, emitirá informe preceptivo y vinculante para la aprobación definitiva del instrumento de planeamiento, que contemplará los requisitos establecidos en el artículo 12 de la Ley 3/1995, de Vías Pecuarias, conforme a los criterios establecidos en la presente instrucción.

Dicho informe sobre la situación de las vías pecuarias afectadas por la ordenación urbanística se emitirá con carácter previo a la formulación de la correspondiente evaluación ambiental estratègica de determinados planes y programas.

En el informe de vías pecuarias deberá considerarse desde el principio los usos y las actuaciones que según el documento urbanístico se pretenden desarrollar, informando desfavorablemente aquellos que aparezcan como contradictorios con la legislación sectorial o bien, informando favorablemente con los condicionantes necesarios para garantizar el correcto funcionamiento de los terrenos en su carácter de vía pecuaria.

Para la elaboración del mismo, las vías pecuarias deberán grafarse en el planeamiento urbanístico e indicar el trazado alternativo propuesto y las consecuencias del cambio de trazado, es decir, la desafectación de la vía pecuaria original y su uso conforme a terrenos privados o patrimoniales y a la afección de los terrenos del nuevo trazado al dominio público.

La vía pecuaria en su trazado definitivo debe ser integrada en la red primaria del planeamiento.

La resolución que ponga fin al expediente urbanístico sustituirá al acto de clasificación en cuanto se refiere al tramo de vía pecuaria objeto de variación. Tampoco será necesario seguir el procedimiento de deslinde ya que los nuevos terrenos grafados y definidos con detalle en el documento urbanístico aprobado se aportarán con plena disponibilidad, libres de toda carga y se inscribirán a favor de la Generalitat como vía pecuaria. En tales casos, se procederá directamente a la señalización adecuada de los nuevos tramos de vías pecuarias, a cargo del sector.

6.3. Modificació de traçat por obras públicas

6.3.1 Marco jurídic. Criterios

Artículo 13 de la Ley 3/1995, de 23 de marzo, de Vías Pecuarias. Modificaciones por la realización de obras públicas sobre terrenos de vías pecuarias

1. Cuando se proyecte una obra pública sobre el terreno por el que discorra una vía pecuaria, la administración actuante deberá asegurar que el trazado alternativo de la vía pecuaria garantice el mantenimiento de sus características y la continuidad del tránsito ganadero y de su itinerario, así como los demás usos compatibles y complementarios de aquél.

En los cruces de las vías pecuarias con líneas férreas o carreteras se deberán habilitar suficientes pasos al mismo o distinto nivel que garanticen el tránsito en condiciones de rapidez y comodidad para los ganados.

El concepto de obra pública, viene regulado en el artículo 7 en relación con el artículo 6, de la Ley de Contratos del Sector Público, que indica textualmente:

1. Son contratos de obras aquéllos que tienen por objeto la realización de una obra o la ejecución de alguno de los trabajos enumerados en el anexo I o la realización por cualquier medio de una obra que responda a las necesidades especificadas por la entidad del sector público contratante. Además de estas prestaciones, el contrato podrá comprender, en su caso, la redacción del correspondiente proyecto.

Por «obra» se entenderá el resultado de un conjunto de trabajos de construcción o de ingeniería civil, destinado a cumplir por sí mismo una función económica o técnica, que tenga por objeto un bien inmueble.

Por consiguiente, dos serían los requisitos a cumplir:

Que es tracte d'una obra que tinga com a objecte un bé immoble, és a dir carreteres, depòsits, conduccions de gas, elèctriques..., enumerada en l'annex I de la Llei de Contractes del Sector Públic, és a dir, construccions edificis (col·legis, hospitals, poliesportius...), obres civils (carreteres, pantans, parcs eòlics...), etc.

Que responga a les necessitats específiques d'una administració pública, és a dir, que el que realitza l'obra siga una administració o siga aquesta la contractista.

Quan es projecte una obra pública sobre el terreny per la qual discorra un camí ramader, l'administració actuant haurà de justificar la impossibilitat de projectar-la per un altre lloc i motivar la necessitat d'aquesta afecció.

Si la intercepció de l'obra projectada es fa dins de l'amplària legal del camí ramader, i no cal efectuar cap modificació, per quant permet els usos establits en la llei per a les camins ramaders, s'haurà de resoldre en el mateix projecte, o en el document d'impacte ambiental, la restitució del camí afectat mitjançant pas elevat o subterrani o la senyalització convenient.

No obstant això, si la nova obra requerira la total ocupació del camí ramader, o no fóra possible complir el que estableix el paràgraf anterior, l'administració actuant haurà d'assegurar un traçat alternatiu que garantisca el manteniment de la integritat superficial, la idoneïtat dels itineraris i dels traçats, que permeten els usos establits en la llei per als camins ramaders.

En qualsevol cas haurà d'evitar-se qualsevol modificació de traçat que comporte substituir un tram de camí ramader pels vials de servei de la mateixa infraestructura, i l'adscripció a usos no previstos en la norma bàsica.

Haurà de tenir-se en compte, la normativa sectorial de caràcter tècnic sobre ferrocarril i sobre els accessos a carreteres, les vies de servei i la construcció d'instal·lacions de serveis.

En els supòsits d'encreuaments amb infraestructures, només seran possibles encreuaments al mateix nivell de camins ramaders amb infraestructures quan no revisten cap tipus de perillósitat. En aquests casos el promotor o concessionari d'aquestes haurà d'habilitar passos adequats degudament senyalitzats.

En els encreuaments que es produïsquen a distint nivell. L'obra projectada haurà d'assegurar els distintos usos previstos en la Llei de Camins Ramaders, prevalent, en tot cas, l'ús principal o pecuari i els compatibles sobre els complementaris dels camins ramaders, en condicions de rapidesa, comoditat i seguretat, mitjançant l'establiment de sistemes que permeten l'ús diferenciat d'aquests. El titular o concessionari estarà obligat al seu manteniment i senyalització.

6.3.2. Procediment.

Vegeu la part segona del present manual de camins ramaders.

Des del punt de vista procedimental, si bé les modificacions de traçat com a conseqüència d'una obra pública no comporten procediment administratiu respecte d'això, tan sols la comunicació per part del promotor de l'obra pública, no és menys cert que, conforme al principi de seguretat jurídica, s'emetrà un informe per l'òrgan competent en matèria de camins ramaders de la direcció territorial competent corresponent per raó del lloc, on es valore l'interès general de l'obra pública i els mateixos requisits que s'exigeixen en l'article 12 per a la modificació de traçat com a conseqüència d'una nova ordenació territorial, açò és, el manteniment de la integritat superficial, la idoneïtat dels itineraris i la continuïtat dels traçats, que permeten els usos previstos en la Llei 3/1995 per als camins ramaders.

7. Utilització dels camins ramaders com a béns de domini públic. Declaració responsable. Autoritzacions i concessions administratives

7.1. Marc jurídic. Criteris

Article 14 de la Llei 3/1995, de 23 de març, de Camins Ramaders, que regula les autoritzacions d'ocupació temporal del camí ramader

Articles 16 i 17 de la Llei 3/1995, de 23 de març, de Camins Ramaders, que estableixen els usos compatibles i complementaris permesos als camins ramaders.

Article 31 de la Llei 25/2009, de 22 de desembre, de modificació de diverses lleis per a l'adaptació a la Llei sobre el lliure accés a les activitats de servei i l'exercici d'aquestes (Llei òmnibus), que ha modificat els articles 16 i 17 de la Llei 3/1995, de 23 de març, de Camins Ramaders,

Que se trate de una obra que tenga por objeto un bien inmueble, es decir carreteras, depósitos, conducciones de gas, eléctricas..., enumerada en el anexo I de la Ley de Contratos del Sector Público, es decir, construcciones edificios (colegios, hospitales, polideportivos...), obras civiles (carreteras, pantanos, parques eólicos...), etc.

Que responda a las necesidades específicas de una administración pública, es decir, que el que realiza la obra sea una administración o sea ella la contratista.

Cuando se proyecte una obra pública sobre el terreno por la que discorra una vía pecuaria, la administración actuante deberá justificar la imposibilidad de proyectarla por otro lugar y motivar la necesidad de esa afección.

Si la intercepción de la obra proyectada se hace dentro de la anchura legal del vía pecuaria, y no es necesario proceder a modificación alguna, por cuanto permite los usos establecidos en la ley para las vías pecuarias, se deberá solventar en el propio proyecto, o en su documento de impacto ambiental, la restitución de la vía afectada mediante paso elevado o subterráneo y/o la señalización conveniente.

No obstante lo anterior, si la nueva obra requiriese la total ocupación de la vía pecuaria, o no fuera posible cumplir lo establecido en el párrafo anterior, la administración actuante deberá asegurar un trazado alternativo que garantice el mantenimiento de la integridad superficial, la idoneidad de los itinerarios y de los trazados, que permitan los usos establecidos en la ley para las vías pecuarias.

En cualquier caso deberá evitarse cualquier modificación de trazado que comporte sustituir un tramo de vía pecuaria por los viales de servicio de la propia infraestructura, y la adscripción a usos no previstos en la norma básica.

Habrà de tenerse en cuenta, la normativa sectorial de caràcter tècnic sobre ferrocarril i sobre los accesos a carreteras, las vías de servicio y la construcción de instalaciones de servicios.

En los supuestos de cruces con infraestructuras, sólo serán posibles cruces al mismo nivel de vías pecuarias con infraestructuras cuando no revistan ningún tipo de peligrosidad. En estos casos el promotor o concesionario de las mismas deberá habilitar pasos adecuados debidamente señalizados.

En los cruces que se produzcan a distinto nivel. La obra proyectada deberá asegurar los distintos usos previstos en la Ley de Vías Pecuarias, prevaleciendo, en todo caso, el uso principal o pecuario y los compatibles sobre los complementarios de las vías pecuarias, en condiciones de rapidez, comodidad y seguridad, mediante el establecimiento de sistemas que permitan el uso diferenciado de las mismas. El titular o concesionario estará obligado a su mantenimiento y señalización.

6.3.2. Procedimiento.

Véase la parte segunda del presente manual de vías pecuarias.

Desde el punto de vista procedimental, si bien las modificaciones de trazado como consecuencia de una obra pública no conllevan procedimiento administrativo al respecto, tan sólo la comunicación por parte del promotor de la obra pública, no es menos cierto que, conforme al principio de seguridad jurídica, se emitirá un informe por el órgano competente en materia de vías pecuarias de la dirección territorial competente correspondiente por razón del lugar, en donde se valore el interés general de la obra pública y los mismos requisitos que se exigen en el artículo 12 para la modificación de trazado como consecuencia de una nueva ordenación territorial, esto es, el mantenimiento de la integridad superficial, la idoneidad de los itinerarios y la continuidad de los trazados, que permitan los usos previstos en la Ley 3/1995 para las vías pecuarias.

7. Utilización de las vías pecuarias como bienes de dominio público. Declaración responsable. Autorizaciones y concesiones administrativas

7.1. Marco jurídico. Criterios

Artículo 14 de la Ley 3/1995, de 23 de marzo, de Vías Pecuarias, que regula las autorizaciones de ocupación temporal de la vía pecuaria

Artículos 16 y 17 de la Ley 3/1995, de 23 de marzo, de Vías Pecuarias, que establecen los usos compatibles y complementarios permitidos en las vías pecuarias

Artículo 31 de la Ley 25/2009, de 22 de diciembre, de modificación de diversas leyes para su adaptación a la Ley sobre el libre acceso a las actividades de servicio y su ejercicio (Ley òmnibus), que ha modificado los artículos 16 y 17 de la Ley 3/1995, de 23 de marzo, de Vías Pecuarias

que regulen la circulació de vehicles de motor i instal·lacions desmuntables sobre terrenys de camins ramaders

Articles 55 a 72 de la Llei 14/2003, de 10 d'abril, de Patrimoni de la Generalitat Valenciana, i articles 84 a 104 de la Llei 33/2003, de 3 de novembre, del Patrimoni de les Administracions Públiques, que regulen la utilització dels béns de domini públic

Les ocupacions temporals dels camins ramaders constitueixen usos privats en quant que limiten o exclouen la utilització d'una porció del domini públic.

Segons la normativa mencionada anteriorment, la utilització dels camins ramaders, com a béns de domini públic, es determinarà mitjançant les autoritzacions, per a usos comuns especials, que tenen especial intensitat (activitats recreatives col·lectives) o perillositat (circulació de vehicles motoritzats no agrícoles) per a usos privats de caràcter temporal que no implique la realització d'obres o instal·lacions de caràcter permanent o fix, que no podran tenir una durada superior als deu anys, sense perjudici de la ulterior renovació (article 14.2 de la Llei de Camins Ramaders), i les concessions de domini públic per a ús privat, també són limitades en el temps encara que els terminis són molt més llargs, 75 anys màxim (article 64.c de la Llei de Patrimoni de la Generalitat Valenciana) per a obres o instal·lacions que tinguen un caràcter permanent.

Aquestes autoritzacions o concessions no han d'impossibilitar cap dels usos previstos en la llei, ni tallar ni interrompre totalment el recorregut.

S'autoritzen ocupacions temporals per raons d'interès públic quan es tracte d'obres i serveis declarats d'utilitat pública o interès social.

S'autoritzen ocupacions temporals per raons d'interès particular aquelles que no tenen interès públic.

Es consideren usos compatibles amb l'activitat pecuària els usos tradicionals que, sent de caràcter agrícola i no tenint naturalesa jurídica de l'ocupació, puguen exercir-se en harmonia amb el trànsit ramader i els valors ambientals existents.

Es consideren usos complementaris dels camins ramaders aquells que respecten la prioritat del trànsit ramader, la biodiversitat, l'intercanvi genètic d'espècies faunístiques i florístiques, la mobilitat territorial de la vida salvatge, la millora i la diversificació del paisatge rural, a més de l'ús públic i les activitats compatibles i complementàries.

7.1.1. Declaració responsable i comunicació prèvia en els supòsits d'autorització de circulació de vehicles de motor i instal·lació desmuntable. (Aplicació de la Llei òmnibus).

De conformitat amb el que preveu l'article 31 de la Llei 25/2009 (Llei òmnibus), quan es tracte de circulació de vehicles motoritzats o d'instal·lació desmuntable vinculat a una activitat de serveis, l'autorització se substituirà per la declaració responsable prevista en l'article 71 bis de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú.

No obstant això, amb caràcter subsidiari, es manté l'autorització per la direcció territorial corresponent per a aquells supòsits que els interessats no presenten declaració responsable ni comunicació prèvia.

Si bé, la declaració responsable ha de presentar-se amb un període mínim d'antelació de quinze dies, perquè la comunitat autònoma en pugua comprovar la compatibilitat.

7.1.2. Autoritzacions d'ocupacions temporals

El director territorial competent per raó del lloc autoritza, pel termini que estime adequat, sense que en cap cas siga superior a deu anys, a títol d'exemple, les actuacions següents:

1. Per raons d'interès públic. Execució d'obres i serveis que afecten directament terrenys contigus o adjacents amb els camins ramaders

2. Excepcionalment, i de forma motivada, per raons d'interès particular. Execució d'obres i serveis, com ara conduccions subterrànies d'aigua, hidrants, casetes de reg, conduccions elèctriques subterrànies, etc.

3. Porteres ramaderes, passos canadencs i un combinat d'ambdós, a petició del titular de l'explotació ramadera extensiva o semiintensiva o cinegètica.

rias, que regulen la circulació de vehicles a motor e instal·lacions desmuntables sobre terrenys de vies pecuàries

Artículos 55 a 72 de la Ley 14/2003, de 10 de abril, de Patrimonio de la Generalitat Valenciana, y artículos 84 a 104 de la Ley 33/2003, de 3 de noviembre, del Patrimonio de las Administraciones Públicas, que regulan la utilización de los bienes de dominio público

Las ocupaciones temporales de las vías pecuarias constituyen usos privativos, en cuanto que limitan o excluyen la utilización de una porción del dominio público.

A tenor de la normativa mencionada anteriormente, la utilización de las vías pecuarias, como bienes de dominio público, se determinará mediante las autorizaciones, para usos comunes especiales, que revisten especial intensidad (actividades recreativas colectivas) o peligrosidad (circulación de vehículos motorizados no agrícolas) para usos privativos de carácter temporal que no implique la realización de obras o instalaciones de carácter permanente o fijo, que no podrán tener una duración superior a los diez años, sin perjuicio de su ulterior renovación (artículo 14.2 de la Ley de Vías Pecuarias), y las concesiones de dominio público para uso privativo, también son limitadas en el tiempo aunque los plazos son mucho más largos, 75 años máximo (artículo 64.c de la Ley de Patrimonio de la Generalitat Valenciana) para obras o instalaciones que revistan un carácter permanente.

Dichas autorizaciones o concesiones no deben imposibilitar ninguno de los usos previstos en la ley, ni cortar ni interrumpir totalmente su recorrido.

Se autorizan ocupaciones temporales por razones de interés público cuando se trate de obras y servicios declarados de utilidad pública o interés social.

Se autorizan ocupaciones temporales por razones de interés particular, aquellas que no revistan interés público.

Se consideran usos compatibles con la actividad pecuaria los usos tradicionales que, siendo de carácter agrícola y no teniendo naturaleza jurídica de la ocupación, puedan ejercitarse en armonía con el tránsito ganadero y los valores ambientales existentes.

Se consideran usos complementarios de las vías pecuarias aquellos que respeten la prioridad del tránsito ganadero, la biodiversidad, el intercambio genético de especies faunísticas y florísticas, la movilidad territorial de la vida salvaje, la mejora y diversificación del paisaje rural, además del uso público y las actividades compatibles y complementarias.

7.1.1. Declaración responsable y comunicació prèvia en los supuestos de autorización de circulación de vehículos a motor e instalación desmontable. (Aplicación de la Ley òmnibus)

De conformidad con lo previsto en el artículo 31 de la Ley 25/2009 (Ley òmnibus), cuando se trate de circulación de vehículos motorizados o de instalación desmontable vinculado a una actividad de servicios, la autorización se substituirá por la declaración responsable prevista en el artículo 71 bis de la Ley 30/1992, de 26 de noviembre, de Régimen Jurídico de las Administraciones Públicas y del Procedimiento Administrativo Común.

No obstante, con carácter subsidiario, se mantiene la autorización por la dirección territorial correspondiente para aquellos supuestos que los interesados no presenten declaración responsable ni comunicación prèvia.

Si bien, la declaración responsable deberá presentarse con un periodo mínimo de antelación de quince días, para que la comunidad autónoma pueda comprobar la compatibilidad.

7.1.2. Autorizaciones de ocupaciones temporales

El director territorial competente por razón del lugar autoriza, por el plazo que estime adecuado sin que en ningún caso sea superior a diez años, a título de ejemplo las actuaciones siguientes:

1. Por razones de interés público. Ejecución de obras y servicios que afectan directamente a terrenos contiguos o adyacentes con las vías pecuarias.

2. Excepcionalmente y de forma motivada, por razones de interés particular. Ejecución de obras y servicios, tales como, conducciones subterráneas de agua, hidrantes, casetas de riego, conducciones eléctricas subterráneas, etc.

3. Porteras ganaderas, pasos canadienses y combinado de ambos, a petición del titular de la explotación ganadera extensiva o semiintensiva o cinegética.

4. Condicionament, manteniment i millora i senyalització sobre trams o franges de terreny dels camins ramaders sempre que no perjudiquen o dificulten el trànsit ramader.

Per exemple: Millores puntuals d'estabilització de ferms degudament justificades.

5. Usos compatibles si comporten alteració de les característiques físiques generals del camí ramader, com ara les plantacions forestals lineals, tallavents o ornamentals, com també la conservació de les masses vegetals autòctones ja siguen de port arbori, arbustiu o natural, sempre que permeten el normal trànsit dels ramats.

En tot cas, les comunicacions rurals i, en particular, el desplaçament de vehicles i maquinària agrícola, han de respectar la prioritat del pas dels ramats, evitant la desviació d'aquests o la interrupció prolongada de la seua marxa.

Amb caràcter excepcional i per a ús específic i concret, es pot autoritzar la circulació de vehicles motoritzats que no siguen de caràcter agrícola.

7.1.3. Concessions demaniales

La tramitarà la direcció territorial i la resoldrà el director general competent en matèria de camins ramaders, pel termini que estime adequat sense que en cap cas siga superior a setanta-cinc anys, els usos privatis que requerisquen la utilització d'obres de caràcter permanent i fix, com ara:

Infraestructures de transport energètic d'interés públic que afecten camí ramader: les infraestructures elèctriques, hidràuliques, de telecomunicacions, gasoductes, etc., que siguen subterrànies o requerisquen suports sobre el camí ramader, es regularan com a concessions, per quant aquestes actuacions no tinguen un caràcter temporal propi del règim d'autorització d'ocupacions temporals.

7.1.4. Prohibicions i denegacions

De conformitat amb la normativa sectorial vigent, queden prohibides en els camins ramaders les activitats següents:

- a) L'extracció de roques, àrids i graves.
- b) Els abocaments de qualsevol classe.
- c) En l'exercici de la caça, tant l'ocupació com la tinença d'armes carregades, com també disparar en direcció als camins ramaders quan els projectils puguen arribar-hi.
- d) Amb caràcter general, els asfaltats, afermats o qualsevol procediment semblant en un camí ramader, que no ho estiga, excepte en els supòsits en què es tracte d'obres d'interés general, o d'encreuaments dels camins ramaders amb infraestructures, i aquells altres supòsits previstos en l'apartat 7.1.2 d'aquesta instrucció, que es tramitaran com a autorització d'ocupació. En aquests casos s'especificarà expressament en el plec de condicions (que s'adjunta a la resolució del director territorial), la no-assumpció de responsabilitat patrimonial en cas d'accidents.

Igualment, en el supòsit d'afectació secundària de domini d'un camí ramader que al seu torn reuneix la condició de carretera s'especificarà expressament en el plec de condicions (que s'adjunta a la resolució del director territorial), la no-assumpció de responsabilitat patrimonial en cas d'accidents.

e) Amb caràcter general, queda prohibida la circulació amb vehicles motoritzats no relacionats amb l'activitat agrícola o amb la prestació d'un servei públic, excepte allò que s'ha indicat en el supòsit de declaració responsable.

En cap cas un camí ramader pot tenir la consideració de carretera. No s'hi pot circular a una velocitat superior a 30 km/hora.

Amb caràcter excepcional i per a ús específic i concret, es pot autoritzar la realització de competicions esportives motoritzades, i aquesta autorització quedarà suspesa si es constata que al camí ramader, en un període determinat, hi ha presència de bestiar per trànsit o pasturatge sobre aquest. De la mateixa manera, no seran autoritzables aquestes competicions en aquells camins ramaders els valors de caràcter ambiental, o social, o cultural dels quals tinguen interès especial.

Així mateix no seran autoritzables les competicions esportives motoritzades que discorreguen per camins ramaders que al seu torn tinguen la classificació de sòl forestal. (Les carreteres i vies de comunicació no són terrenys forestals, perquè no són pistes ni camins forestals d'acord amb l'article 3 del Decret 8/2008).

Aquesta autorització excepcional (competició esportiva motoritzada), l'ha de sol·licitar a la direcció territorial corresponent almenys amb 30 dies d'anticipació el responsable de l'organització promotora, i cal

4. Acondicionamiento, mantenimiento y mejora y señalización sobre tramos o franjas de terreno de las vías pecuarias siempre y cuando no perjudiquen o dificulten el tránsito ganadero.

Verbigracia: Mejoras puntuales de estabilización de firmes debidamente justificadas.

5. Usos compatibles si conllevan alteración de las características físicas generales de la vía pecuaria, tales como las plantaciones forestales lineales, cortavientos u ornamentales, así como la conservación de las masas vegetales autóctonas ya sean de porte arbóreo, arbustivo o natural, siempre que permitan el normal tránsito de los ganados.

En todo caso, las comunicaciones rurales y, en particular, el desplazamiento de vehículos y maquinaria agrícola, deberán respetar la prioridad del paso de los ganados, evitando el desvío de éstos o la interrupción prolongada de su marcha.

Con carácter excepcional y para uso específico y concreto, se podrá autorizar la circulación de vehículos motorizados que no sean de carácter agrícola.

7.1.3 Concesiones demaniales

Se tramitará por la dirección territorial y resolverá el director general competente en materia de vías pecuarias, por el plazo que estime adecuado sin que en ningún caso sea superior a setenta y cinco años, los usos privativos que requieran la utilización de obras de carácter permanente y fijo, tales como:

Infraestructuras de transporte energético de interés público que afecten a vía pecuaria: las infraestructuras eléctricas, hidráulicas, de telecomunicaciones, gasoductos, etc., que sean subterráneas o requieran apoyos sobre la vía pecuaria, se regularán como concesiones, por cuanto dichas actuaciones no ostentan un carácter temporal propio del régimen de autorización de ocupaciones temporales.

7.1.4. Prohibiciones y denegaciones.

De conformidad con la normativa sectorial vigente, quedan prohibidas en las vías pecuarias las siguientes actividades:

- a) La extracción de rocas, áridos y gravas.
- b) Los vertidos de cualquier clase.
- c) En el ejercicio de la caza, tanto el empleo como la tenencia de armas cargadas, así como disparar en dirección a las vías pecuarias cuando los proyectiles puedan alcanzarlas.
- d) Con carácter general, los asfaltados, afirmados o cualquier procedimiento semejante en una vía pecuaria, que no lo esté, salvo en los supuestos en que se trate de obras de interés general, o de cruces de las vías pecuarias con infraestructuras, y aquellos otros supuestos contemplados en el apartado 7.1.2 de la presente instrucción, que se tramitarán como autorización de ocupación. En estos casos se especificará expresamente en el pliego de condiciones (que se adjunta a la resolución del director territorial), la no asunción de responsabilidad patrimonial en caso de accidentes.

Igualmente, en el supuesto de afectación secundaria de dominio de una vía pecuaria que a su vez reúne la condición de carretera se especificará expresamente en el pliego de condiciones (que se adjunta a la resolución del director territorial), la no asunción de responsabilidad patrimonial en caso de accidentes.

e) Con carácter general, queda prohibida la circulación con vehículos motorizados no relacionados con la actividad agrícola o con la prestación de un servicio público, salvo lo indicado en el supuesto de declaración responsable.

En ningún caso una vía pecuaria podrá tener la consideración de carretera. No se podrá circular a una velocidad superior a 30 km/hora.

Con carácter excepcional y para uso específico y concreto, se podrá autorizar la celebración de competiciones deportivas motorizadas, quedando suspendida dicha autorización, si se constata que en la vía pecuaria, en un periodo determinado, hay presencia de ganado por tránsito o pastoreo sobre la misma. Del mismo modo, no serán autorizables dichas competiciones en aquellas vías pecuarias cuyos valores de carácter ambiental, o social, o cultural revistan interès especial.

Asimismo no serán autorizables las competiciones deportivas motorizadas que discurran por vías pecuarias que a su vez ostenten la clasificación de suelo forestal. (Las carreteras y vías de comunicación no son terrenos forestales, pues no son pistas ni caminos forestales de acuerdo con el artículo 3 del Decreto 8/2008).

Esta autorización excepcional (competición deportiva motorizada) se solicitará en la dirección territorial correspondiente, al menos con 30 días de anticipación por el responsable de la organización promotora en

indicar-hi el dia o dies de circulació, l'itinerari, el nombre i el tipus de vehicles. Pot imposar-se la constitució d'una garantia.

f) Qualsevol altre ús que desvirtue la naturalesa del camí ramader.

Es denega l'actuació de construcció de casetes per a dipòsit de cadàvers d'animals atés que no es consideren compatibles amb el trànsit ramader ni amb el que estableixen els articles 16 i 17 de la Llei 3/1995, de 23 de març, de Camins Ramaders, pels possibles perills higienicosanitaris que pugua comportar.

Igualment, no poden ser objecte d'ocupació aquelles actuacions que puguen realitzar-se a terrenys privats. (Exemple: estacions de mesurament anemomètric, antenes de telefonia, repetidors, estacions de radar...).

Excepcionalment, es pot autoritzar quan es projecte una obra pública sobre el terreny pel qual discorra un camí ramader, sempre que l'administració actuant justifique la inviabilitat de projectar-la per un altre lloc i motivar la necessitat d'aquesta afecció.

7.2. Procediments.

Veja la part segona del present manual de camins ramaders.

1. Autorització d'ocupació temporal
2. Concessió demanial
3. Models de declaració responsable i comunicació prèvia

8. Nota general

En els plànols de situació, que aporten els interessats en qualsevol procediment regulat en aquesta instrucció, han de figurar els límits dels camins ramaders degudament georeferenciat mitjançant coordenades UTM, sistema ETRS 89, a l'escala adequada.

9. Derogació de les instruccions anteriors

A partir de la publicació d'aquesta instrucció, queden derogades les instruccions que a continuació s'allisten:

Instrucció de la Direcció General de Gestió del Medi Natural sobre procediments administratius de camins ramaders de data 27 de novembre de 2006.

Instrucció sobre camins ramaders afectats per desenvolupaments urbanístics de data 7 de març de 2007.

Instrucció de la Direcció General de Gestió del Medi Natural sobre procediments administratius d'autoritzacions singulars i d'ocupació temporal de camins ramaders de data 7 de juliol de 2008. I la seua predecessora, la Instrucció de la Direcció General de Recursos Forestals sobre el procediment de tramitació dels expedients d'ocupacions temporals als camins ramaders, de data 4 d'octubre de 2001.

Així mateix, queden derogades quantes instruccions, circulars, disposicions i resolucions anteriors s'oposen al que estableix aquesta instrucció.

Part segona. Tramitació dels procediments de camins ramaders

1. Procediment de recuperació d'ofici dels camins ramaders Tramitació

1. L'expedient de recuperació s'inicia d'ofici per resolució del director general competent en la matèria, amb un informe previ del servei competent en matèria de camins ramaders, per la qual s'autoritza l'inici de l'expedient de recuperació del camí ramader. En cas de denegar l'inici, pot interposar-se recurs davant de la secretària autonòmica de la conselleria competent en matèria de camins ramaders.

2. Iniciat el procediment, el director general, durant la substanciació d'aquest, pot acordar l'adopció de mesures provisionals que considere oportunes per a salvaguardar l'efectivitat de l'acte administratiu que en el seu dia es dicte.

3. Correspon a la direcció territorial competent per raó del lloc la tramitació de l'expedient. Amb aquest fi, el director territorial ha de nomenar un tècnic competent en matèria de camins ramaders com a instructor de l'expedient. Aquest ha de demanar informe de la conselleria competent en matèria de patrimoni i quants estimen oportuns en relació amb la concreta ocupació indeguda.

4. Instruït el procediment, s'ha de posar de manifest a les persones interessades perquè en el termini d'un mes puguen al·legar i presentar els documents i justificacions que estimen convenients.

la que se indicarà el dia o dies de circulació, itinerari, número y tipo de vehículos. Podrá imponerse la constitución de una garantía.

f) Cualquier otro uso que desvirtúe la naturaleza de la vía pecuaria.

Se deniega la actuación de construcción de casetas para depósito de cadáveres de animales dado que no se consideran compatibles con el tránsito ganadero ni con lo establecido en los artículos 16 y 17 de la Ley 3/1995, de 23 de marzo, de Vías Pecuarias, por los posibles peligros higiénico-sanitarios que pueda suponer.

Igualmente, no podrán ser objeto de ocupación aquellas actuaciones que puedan realizarse en terrenos privados. (Ejemplo: estaciones de medición anemométrica, antenas de telefonía, repetidores, estaciones de radar...).

Excepcionalmente, se podrá autorizar cuando se proyecte una obra pública sobre el terreno por el que discorra una vía pecuaria, siempre que la administración actuante justifique la inviabilidad de proyectarla por otro lugar y motivar la necesidad de esa afección.

7.2. Procedimientos.

Véase la parte segunda del presente manual de vías pecuarias.

1. Autorización de ocupación temporal
2. Concesión demanial
3. Modelos de declaración responsable y comunicación previa

8. Nota general

En los planos de situación, que aporten los interesados en cualquier procedimiento regulado en la presente instrucción, deben figurar los límites de las vías pecuarias debidamente georeferenciado mediante coordenadas UTM, sistema ETRS 89, a la escala adecuada.

9. Derogación de las instrucciones anteriores

A partir de la publicación de esta instrucción, quedan derogadas las instrucciones que a continuación se relacionan:

Instrucción de la Dirección General de Gestión del Medio Natural sobre procedimientos administrativos de vías pecuarias de fecha 27 de noviembre de 2006.

Instrucción sobre vías pecuarias afectadas por desarrollos urbanísticos de fecha 7 de marzo de 2007.

Instrucción de la Dirección General de Gestión del Medio Natural sobre procedimientos administrativos de autorizaciones singulares y de ocupación temporal de vías pecuarias de fecha 7 de julio de 2008. Y su predecesora, la Instrucción de la Dirección General de Recursos Forestales sobre el procedimiento de tramitación de los expedientes de ocupaciones temporales en las vías pecuarias, de fecha 4 de octubre de 2001.

Así mismo, quedan derogadas cuantas instrucciones, circulars, disposiciones y resoluciones anteriores, en lo que se opongan a lo establecido en la presente instrucción.

Parte segunda. Tramitación de los procedimientos de vías pecuarias

1. Procedimiento de recuperación de oficio de las vías pecuarias Tramitación

1. El expediente de recuperación se inicia de oficio por resolución del director general competente en la materia, previo informe del servicio competente en materia de vías pecuarias, por la que se autoriza el inicio del expediente de recuperación de la vía pecuaria. En caso de denegar el inicio, cabe recurso ante la secretaría autonómica de la conselleria competente en materia de vías pecuarias.

2. Iniciado el procedimiento, el director general durante la sustanciación del mismo podrá acordar la adopción de medidas provisionales que considere oportunas para salvaguardar la efectividad del acto administrativo que en su día se dicte.

3. Corresponde a la dirección territorial competente por razón del lugar la tramitación del expediente. A tal fin, el director territorial nombra un técnico competente en materia de vías pecuarias como instructor del expediente. Éste recabará informe de la conselleria competente en materia de patrimonio y cuantos estimen oportunos en relación a la concreta ocupación indebida.

4. Instruido el procedimiento, se pondrá de manifiesto a los interesados para que en un plazo de un mes puedan alegar y presentar los documentos y justificaciones que estimen convenientes.

5. Les alegacions formulades pels interessats han de tenir l'informe del tècnic instructor o d'experts en matèria tècnica i jurídica del servei territorial de medi ambient, responent a cadascuna. I han de ser notificades a aquests mitjançant correu certificat amb justificant de recepció, al domicili designat pels interessats a l'efecte de notificacions. En el cas que no puga dur-se a terme la notificació ha de seguir-se el procediment de l'article 59 de la Llei 30/1992.

6. El director territorial dicta proposta de resolució i remet l'expedient a la direcció general competent en la matèria, la qual amb un informe previ del servei competent en matèria de camins ramaders, l'ha d'elevat al/la conseller/a perquè dicte en ordre, amb un informe previ facultatiu de l'Advocacia General de la Generalitat. Contra aquesta cap interposar recurs contenciós administratiu.

7. Remissió de l'expedient a la direcció territorial corresponent per raó del lloc per a la notificació i el posterior arxiu.

Execució

1. Aprovada la recuperació, la direcció territorial competent per raó del lloc ha d'advertir l'ocupant perquè en el termini màxim de trenta dies cesse en la possessió indeguda del camí ramader.

2. Si, transcorregut aquest termini, no cessa en la possessió indeguda, s'efectuarà l'execució forçosa de la recuperació, de conformitat amb el que preveu la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú (articles 93 a 101).

2. Procediment de classificació de camins ramaders

Tramitació

Inici i operacions materials

1. L'expedient de classificació s'inicia d'ofici per resolució del director general competent en la matèria, amb un informe previ del servei competent en matèria de camins ramaders, per la qual s'autoritza l'inici de l'expedient de classificació del camí ramader.

Tot això precedit d'un estudi en què han de constar quants antecedents hi haja en el fons documental, en els ajuntaments afectats pel camí ramader que es projecta classificar i en qualsevol altre organisme o entitat. També poden tenir-se en compte altres mitjans de prova que en faciliten la determinació.

Igualment, es pot iniciar a instància de l'ajuntament o de qualsevol interessat, aportant la documentació i els antecedents necessaris per a la tramitació. El projecte de modificació de la classificació ha d'incloure, a més de la memòria justificativa, en què s'han d'incorporar els antecedents de qualsevol tipus que es disposen, els plànols corresponents a escala suficient.

La classificació es durà a terme per termes municipals, excepte en aquells casos en què per raons tècniques o d'urgència, la conselleria competent en matèria de medi ambient considere oportú realitzar exclusivament la classificació de determinats camins en tota la seua extensió o en trams concrets.

En el supòsit de d'inici de l'expedient, sol·licitat a instància de part, en cas de denegació de l'inici pel director general, pot interposar-se recurs davant de la secretària autonòmica de la conselleria competent en matèria de camins ramaders.

2. Correspon a la direcció territorial competent per raó del lloc la instrucció del procediment de classificació.

Per a les operacions materials el director territorial nomenarà un tècnic competent en matèria de camins ramaders com a instructor de l'expedient, qui redactarà la proposta de classificació.

3. Per a redactar la proposta de classificació s'efectuarà el recorregut, reconeixement i l'estudi de cada camí ramader, amb els representants dels ajuntaments afectats i els titulars dels predis limítrofs i la resta d'interessats que compareguen en les operacions materials, les manifestacions de les quals s'han de recollir en l'acta que s'estenga a l'efecte. Prèviament, s'ha de publicar en el tauler d'edictes de l'ajuntament en el termini d'un mes a l'inici de les operacions.

4. En la proposta de classificació es determinaran les característiques físiques generals dels camins ramaders, amb descripció detallada de l'itinerari, longitud i amplària i la resta de característiques, per a la seua identificació i posterior delimitació.

Informes, informació pública i aprovació

1. Redactada la proposta de classificació, els serveis territorials competents per raó del lloc la remeten als ajuntaments afectats, com també als organismes que puguen resultar afectats perquè emeten els

5. Las alegaciones formuladas por los interesados serán informadas por el técnico instructor o por expertos en materia técnica y jurídica del servicio territorial de medio ambiente, respondiendo a cada una de las mismas. Y serán notificadas a los mismos, mediante correo certificado con acuse de recibo, al domicilio por ellos designado a efectos de notificaciones. En caso de no poder llevarse a cabo la notificación debe seguirse el procedimiento del artículo 59 de la Ley 30/1992.

6. El director territorial dicta propuesta de resolución y remite el expediente a la dirección general competente en la materia, que previo informe del servicio competente en materia de vías pecuarias, elevará al conseller/a para que dicte orden, previo informe facultativo de la Abogacía General de la Generalitat. Contra la misma cabe interponer recurso contencioso-administrativo.

7. Remisión del expediente a la dirección territorial correspondiente por razón del lugar para su notificación y posterior archivo.

Ejecución

1. Aprobada la recuperación, la dirección territorial competente por razón del lugar, apercibirá al ocupante para que en el plazo máximo de treinta días cese en la posesión indebida de la vía pecuaria.

2. Si transcurrido dicho plazo no cesa en la misma, se procede a la ejecución forzosa de la recuperación de conformidad con lo previsto en la Ley 30/1992, de 26 de noviembre, de Régimen Jurídico de las Administraciones Públicas y del Procedimiento Administrativo Común (artículos 93 a 101).

2. Procedimiento de clasificación de vías pecuarias

Tramitación

Inicio y operaciones materiales.

1. El expediente de clasificación se inicia de oficio por resolución del director general competente en la materia, previo informe del servicio competente en materia de vías pecuarias, por la que se autoriza el inicio del expediente de clasificación de la vía pecuaria.

Todo ello, precedido de un estudio en el que constarán cuantos antecedentes existan en el fondo documental, en los ayuntamientos afectados por la vía pecuaria que se proyecta clasificar y en cualquier otro organismo o entidad. También podrán tenerse en cuenta otros medios de prueba que faciliten su determinación.

Igualmente, se puede iniciar a instancia del ayuntamiento o de cualquier interesado, aportando documentación y los antecedentes precisos para su tramitación. El proyecto de modificación de la clasificación deberá incluir, además de la memoria justificativa, en la que se incorporarán los antecedentes de todo tipo de que se dispongan, los correspondientes planos a escala suficiente.

La clasificación se llevará a cabo por términos municipales, salvo en aquellos casos en los que por razones técnicas o de urgencia, la conselleria competente en materia de medio ambiente considere oportuno realizar exclusivamente la clasificación de determinadas vías en toda su extensión o en tramos concretos.

En el supuesto de inicio del expediente, solicitado a instancia de parte, en caso de denegación del inicio por el director general, cabe recurso ante la secretaria autonòmica de la conselleria competente en materia de vías pecuarias.

2. Corresponde a la dirección territorial competente por razón del lugar la instrucción del procedimiento de clasificación.

Para las operaciones materiales el director territorial nombrará a un técnico competente en materia de vías pecuarias como instructor del expediente, quien redactará la propuesta de clasificación.

3. Para redactar la propuesta de clasificación se efectuará el recorrido, reconocimiento y estudio de cada vía pecuaria, con los representantes de los ayuntamientos afectados y los titulares de los predios colindantes y demás interesados que comparezcan a dichas operaciones materiales, cuyas manifestaciones se recogerán en el acta que se levantará al efecto. Previamente, se publicará en el tablón de edictos del ayuntamiento en el plazo de un mes al inicio de las operaciones.

4. En la propuesta de clasificación se determinarán las características físicas generales de las vías pecuarias, con descripción detallada de su itinerario, longitud y anchura y demás características, al objeto de su identificación y posterior deslinde.

Informes, información pública y aprobación

1. Redactada la propuesta de clasificación, los servicios territoriales competentes por razón del lugar la remiten a los ayuntamientos afectados, así como a los organismos que pudieran resultar afectados para

corresponents informes en el termini de deu dies. Aquest termini pot ampliar-se per les raons que preveu l'article 83.2 de la Llei 30/1992.

2. Transcorregut el termini de l'apartat anterior, la proposta de classificació se sotmet a informació pública als ajuntaments, consells agraris municipals, organitzacions professionals agràries, comissions locals de pastos, i titulars de vedats caça afectats, durant el termini de trenta dies mitjançant la publicació en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana* (en endavant DOCV) i anunci en els taulers d'edictes dels ajuntaments, per a vista de l'expedient i presentació d'al·legacions.

3. Les al·legacions formulades pels interessats han tenir l'informe del tècnic instructor, o, si no n'hi ha, experts en matèria tècnica i jurídica del servei territorial de Medi Ambient, responnent a cadascuna. I han de ser notificades a aquests mitjançant correu certificat amb justificat de recepció, al domicili designat per aquests a l'efecte de notificacions. En el cas que no es puga efectuar la notificació ha de seguir-se el procediment de l'article 59 de la Llei 30/1992.

4. Una vegada transcorregut aquest termini o bé contestades pels serveis territorials les al·legacions presentades, es remet l'expedient als serveis centrals de la conselleria competent en matèria de camins ramaders i, amb un informe previ del servei competent en matèria de camins ramaders, proposta de resolució de la Direcció General del Medi Natural, i informe preceptiu de l'Advocacia General de la Generalitat sobre les reclamacions i els documents en què els interessats fonen els seus drets, el conseller dicta ordre aprovant la classificació, la qual ha de notificar-se als interessats i publicar-se en el DOCV.

5. Contra l'ordre de classificació cap interposar recurs contenciós administratiu.

6. Remissió de l'expedient a la direcció territorial corresponent per raó del lloc perquè es notifique i per al posterior arxiu

3. Procediment de revisió i actualització de classificació dels camins ramaders

Tramitació

Inici i operacions materials

1. Inici d'ofici o a instància de part, mitjançant sol·licitud presentada en qualsevol dels registres habilitats a aquest fi, de conformitat amb el que preveu l'article 38.4 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú.

2. Remissió de la documentació presentada, si és el cas, a la direcció territorial competent per raó del lloc, en la qual es designarà un tècnic competent en matèria de camins ramaders com a instructor de l'expedient que es conforme, el qual ha de realitzar un informe sobre la viabilitat de la revisió/actualització de la classificació. En cas de resultar desfavorable, es concedirà audiència a l'interessat.

3. Rebuda la còpia de l'expedient amb la corresponent proposta del director territorial, es redactarà informe del servei competent en matèria de camins ramaders i resolució del director general competent en la matèria, per la qual s'autoritza l'inici de l'expedient de revisió/actualització del camí ramader. En cas que es denegue l'inici de l'expedient, sol·licitat a instància de part, pot interposar-se recurs davant de la secretària autonòmica de la conselleria competent en matèria de camins ramaders.

Informació pública i aprovació

1. Torna l'expedient a la direcció territorial competent per raó del lloc i simultàniament s'ha de:

Donar publicitat, mitjançant un període d'informació pública per espai d'un mes en el DOCV i mitjançant anuncis en els taulers d'edictes dels ajuntaments implicats o afectats. Justificant de certificat de l'exposició pública expedit pel secretari de l'ajuntament, o funcionari que delegue.

Notificació als propietaris dels terrenys limítrofs, ajuntaments, consells agraris municipals, organitzacions professionals agràries, comissions locals de pastos, i titulars de vedats caça afectats. (L'absència d'aquests no invalida l'eficàcia de les actuacions).

Reconeixement previ sobre el terreny, amb alçament d'actes diàries, acte en què els interessats o els seus representants citats poden realitzar objeccions i al·legacions. O bé, utilització de cartografia digital, ortofotos i la resta de mitjans tècnics que suplisen amb garanties aquest reconeixement.

que emitan los correspondientes informes en el plazo de diez días. Este plazo puede ampliarse por las razones que prevé el artículo 83.2 de la Ley 30/1992.

2. Transcurrido el plazo del apartado anterior, la propuesta de clasificación se somete a información pública a los ayuntamientos, consejos agrarios municipales, organizaciones profesionales agrarias, comisiones locales de pastos, y titulares de cotos caza afectados, durante el plazo de treinta días mediante su publicación en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana* (en adelante DOCV) y anuncio en los tablones de edictos de los ayuntamientos, para vista del expediente y presentación de alegaciones.

3. Las alegaciones formuladas por los interesados serán informadas por el técnico instructor, o, en su defecto, expertos en materia técnica y jurídica del servicio territorial de Medio Ambiente, respondiendo a cada una de las mismas. Y serán notificadas a los mismos, mediante correo certificado con acuse de recibo, al domicilio por ellos designado a efectos de notificaciones. En caso de no poder llevarse a cabo la notificación debe seguirse el procedimiento del artículo 59 de la Ley 30/1992.

4. Una vez transcurrido dicho plazo o bien contestadas por los servicios territoriales las alegaciones presentadas, se remite el expediente a los servicios centrales de la conselleria competente en materia de vías pecuarias y, previo informe del servicio competente en materia de vías pecuarias, propuesta de resolución de la Dirección General del Medio Natural, e informe preceptivo de la Abogacía General de la Generalitat sobre las reclamaciones y los documentos en los que los interesados funden sus derechos, el conseller dicta orden aprobando la clasificación, la cual deberá notificarse a los interesados y publicarse en el DOCV.

5. Contra la orden de clasificación cabe interponer recurso contencioso-administrativo.

6. Remisión del expediente a la dirección territorial correspondiente por razón del lugar para su notificación y posterior archivo.

3. Procedimiento de revisión y actualización de clasificación de las vías pecuarias

Tramitación

Inicio y operaciones materiales

1. Inicio de oficio o a instancia de parte, mediante solicitud presentada en cualquiera de los registros habilitados para ello, de conformidad con lo previsto en el artículo 38.4 de la Ley 30/1992, de 26 de noviembre, de Régimen Jurídico de las Administraciones Públicas y del Procedimiento Administrativo Común.

2. Remisión de la documentación presentada, en su caso, a la dirección territorial competente por razón del lugar, en la cual se designará un técnico competente en materia de vías pecuarias como instructor del expediente que se conforme, el cual deberá realizar un informe sobre la viabilidad de la revisión/actualización de la clasificación. En caso de resultar desfavorable se concederá audiencia al interesado.

3. Recibida la copia del expediente con la correspondiente propuesta del director territorial, se redactará informe del servicio competente en materia de vías pecuarias y resolución del director general competente en la materia, por la que se autoriza el inicio del expediente de revisión/actualización de la vía pecuaria. En caso de denegar el inicio del expediente, solicitado a instancia de parte, cabe recurso ante la secretaría autonómica de la conselleria competente en materia de vías pecuarias.

Información pública y aprobación

1. Vuelve el expediente a la dirección territorial competente por razón del lugar y simultáneamente debe de procederse a:

Dar publicidad, mediante un periodo de información pública por espacio de un mes en el DOCV y mediante anuncios en los tablones de edictos de los ayuntamientos implicados o afectados. Acuse de certificado de la exposición pública expedito por el secretario del ayuntamiento, o funcionario en quien delegue.

Notificación a los propietarios de los terrenos colindantes, ayuntamientos, consejos agrarios municipales, organizaciones profesionales agrarias, comisiones locales de pastos, y titulares de cotos caza afectados. (Su ausencia no invalida la eficacia de lo actuado).

Reconocimiento previo sobre el terreno, con levantamiento de actas diarias, pudiendo los interesados o sus representantes citados realizar objecciones y alegaciones. O bien, utilización de cartografía digital, ortofotos y demás medios técnicos que suplan con garantías dicho reconocimiento.

Tràmit d'audiència a les persones interessades.

Les al·legacions formulades per les persones interessades han de tenir l'informe del tècnic instructor, o, d'experts en matèria tècnica i jurídica del servei territorial de Medi Ambient, responnent a cada al·legació. I han de ser notificades a les persones interessades mitjançant un correu certificat amb justificant de recepció, al domicili designat per aquestes a l'efecte de notificacions. En el cas que no es puga notificar, ha de seguir-se el procediment de l'article 59 de la Llei 30/1992.

Elaboració, amb les corresponents modificacions, de la memòria i plànols definitius.

2. Proposta de la direcció territorial sobre la revisió i l'actualització de la classificació dels camins ramaders.

3. Rebuda una còpia de l'expedient, es redactarà informe del servei competent en matèria de camins ramaders, comprovant la tramitació duta a terme per la direcció territorial, i proposta de la direcció general competent en matèria forestal, si és el cas, favorable a la revisió i actualització de classificació de camí ramader del terme municipal.

4. Informe facultatiu de l'Advocacia General de la Generalitat.

5. Ordre del/de la conseller/a, aprovant o no la revisió i actualització (nova classificació) dels camins ramaders existents al terme municipal, i anul·lant si és el cas els conflictius o que puguen induir a error o confusió. Contra aquesta ordre cal interposar recurs contenciós administratiu.

6. Publicació de l'ordre en el DOCV.

7. Remissió de l'expedient a la direcció territorial corresponent per raó del lloc per a la notificació i el posterior arxiu.

4. Procediment de delimitació de camins ramaders

Tramitació ordinària

1. Inici d'ofici o a instància de propietaris limítrofs al camí ramader.

L'inici d'ofici per part de la conselleria competent per raó de la matèria es durà a terme quan no estigueren clars els límits del camí ramader o hi haja dubtes d'usurpació. L'expedient de delimitació ha d'incloure necessàriament la llista d'ocupacions, intrusions i situació adjacent.

Quan siga a instància de part, correran a càrrec seu les despeses generades, en l'inici, tramitació i resolució de l'expedient de delimitació.

2. Remissió de la documentació presentada, si és el cas, a la direcció territorial competent per raó del lloc, en la qual es designarà un tècnic competent en matèria de camins ramaders com a instructor de l'expedient, el qual haurà de realitzar un informe sobre la viabilitat de la delimitació pretesa.

Activitats prèvies a l'acord d'iniciació:

Fons documental:

Estudi d'expedients administratius:

Projecte de classificació.

Ordre ministerial que aprova la classificació.

Altra documentació.

Fons cartogràfic.

Cartografia històrica.

Fotogrames.

Investigació de titularitat.

Certificats de bé immoble de cadastre.

3. Una vegada rebut l'informe a què es refereix el punt anterior, el director general competent en matèria de camins ramaders dictarà resolució per la qual s'acorde la iniciació de procediment de delimitació. En cas que es denegue l'inici de l'expedient, sol·licitat a instància de part, pot interposar-se recurs davant de la secretària autonòmica de la conselleria competent en matèria de camins ramaders.

4. L'expedient torna a la direcció territorial, la qual ha de donar publicitat a la delimitació i alçar acta de fitació en els termes que preveuen la Llei 3/1995, la Llei 30/1992 i la Llei 14/2003. I als tràmits següents:

Notificació de la resolució que acorda l'inici de l'expedient a les persones físiques o jurídiques que s'hagen personat en l'expedient, pels mitjans previstos en la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú.

Publicitat prèvia.

Trámite de audiencia a los interesados.

Las alegaciones formuladas por los interesados serán informadas por el técnico instructor, o, por expertos en materia técnica y jurídica del servicio territorial de Medio Ambiente, respondiendo a cada una de las mismas. Y serán notificadas a los mismos, mediante correo certificado con acuse de recibo, al domicilio por ellos designado a efectos de notificaciones. En caso de no poder llevarse a cabo la notificación debe seguirse el procedimiento del artículo 59 de la Ley 30/1992.

Elaboración, con las correspondientes modificaciones, de la memoria y planos definitivos.

2. Propuesta de la dirección territorial, sobre la revisión y actualización de clasificación de las vías pecuarias.

3. Recibida copia del expediente se redactará informe del servicio competente en materia de vías pecuarias, comprobando la tramitación llevada a cabo por la dirección territorial, y propuesta de la dirección general competente en materia forestal, en su caso, favorable a la revisión y actualización de clasificación de vía pecuaria del término municipal.

4. Informe facultativo de la Abogacía General de la Generalitat.

5. Orden del conseller/a, aprobando o no la revisión y actualización (nueva clasificación) de las vías pecuarias existentes en el término municipal, y anulando en su caso las conflictivas o que pudieran inducir a error o confusión. Contra dicha orden cabe interponer recurso contencioso-administrativo.

6. Publicación de la orden en el DOCV.

7. Remisión del expediente a la dirección territorial correspondiente por razón del lugar para su notificación y posterior archivo.

4. Procedimiento de deslinde de vías pecuarias

Tramitación ordinaria

1. Inicio de oficio o a instancia de propietarios colindantes a la vía pecuaria.

El inicio de oficio por parte de la conselleria competente por razón de la materia se llevará a cabo cuando no estuviesen claros los límites del vía pecuaria o existieren dudas de usurpación. El expediente de deslinde incluirá necesariamente la relación de ocupaciones, intrusiones y colindancias.

Cuando sea a instancia de parte, correrán a su cargo los gastos generados, en el inicio, tramitación y resolución del expediente de deslinde.

2. Remisión de la documentación presentada, en su caso, a la dirección territorial competente por razón del lugar, en la cual se designará un técnico competente en materia de vías pecuarias como instructor del expediente, el cual deberá realizar un informe sobre la viabilidad del deslinde pretendido.

Actividades previas al acuerdo de iniciación:

Fondo documental:

Estudio de expedientes administrativos:

Proyecto de clasificación.

Orden ministerial que aprueba la clasificación.

Otra documentación.

Fondo cartográfico.

Cartografía histórica.

Fotogramas.

Investigación de titularidad.

Certificaciones de bien inmueble de catastro.

3. Una vez recibido el informe a que se refiere el punto anterior se dictará por el director general competente en materia de vías pecuarias resolución por la que se acuerde la iniciación de procedimiento de deslinde. En caso de denegar el inicio del expediente, solicitado a instancia de parte, cabe recurso ante la secretaría autonómica de la conselleria competente en materia de vías pecuarias

4. Vuelve el expediente a la dirección territorial que procederá a dar publicidad del deslinde y levantar acta de apeo en los términos previstos en la Ley 3/1995, Ley 30/1992 y Ley 14/2003. Y a los trámites siguientes:

Notificación de la resolución que acuerda el inicio del expediente a las personas físicas o jurídicas que se hayan personado en el expediente, por los medios previstos en la Ley 30/1992, de 26 de noviembre, de Régimen Jurídico de las Administraciones Públicas y del Procedimiento Administrativo Común.

Publicidad previa.

Publicació de l'anunci en el DOCV per espai d'un mes i mitjançant anuncis en els taulers d'edictes dels ajuntaments implicats o afectats. Justificant de recepció del certificat de l'exposició pública expedit pel secretari de l'ajuntament, o funcionari que delegue.

Edicte dels ajuntaments.
Notificacions.
Comunicacions.
Edicte en l'ajuntament amb infructuosos.
Fitació.
Actes de fitació.
Proposició de delimitació.

Tràmit d'audiència a les persones interessades. Les al·legacions formulades pels interessats han de ser respostes pel tècnic instructor o per experts en matèria tècnica i jurídica del servei territorial competent, responnent a cadascuna d'aquestes. I seran notificades a les persones interessades, mitjançant correu certificat amb justificant de recepció, al domicili designat per aquests a l'efecte de notificacions. En el cas que no es puga dur a terme la notificació ha de seguir-se el procediment de l'article 59 de la Llei 30/1992.

Informe de l'instructor

Proposta de la direcció territorial sobre la delimitació dels camins ramaders i remissió de l'expedient a la direcció general competent en la matèria.

5. Rebut l'expedient, es redacta l'informe del servei competent en matèria de camins ramaders i proposta de la direcció general corresponent, si és el cas, favorable a la delimitació del camí ramader.

6. Informe preceptiu de l'Abogacia de la Generalitat en la conselleria competent en matèria de camins ramaders.

7. Ordre del/de la conseller/a, en la qual aprova la delimitació del camí ramader del terme municipal.

8. Publicació de l'ordre en el DOCV.

9. Contra aquesta ordre pot interposar-se recurs contenciós administratiu.

10. Una vegada aprovat l'acord de delimitació, s'ha de comunicar a la Direcció General de Patrimoni juntament amb la documentació necessària per a la seua constància en l'inventari general de béns i drets de la Generalitat i per a la inscripció en el Registre de la Propietat.

11. Remissió de l'expedient a la direcció territorial corresponent per raó del lloc perquè es notifique i per al posterior arxiu.

Tramitació d'urgència

Quan raons d'interés públic ho aconsellen es pot acordar la tramitació d'urgència, i en aquest cas els terminis establits per al procediment ordinari de delimitació es reduiran a la meitat, excepte els relatius a la presentació de sol·licituds i recursos, de conformitat amb el que estableix l'article 50 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú.

5. Procediment de fitació de camins ramaders

1. L'ordre del/de la conseller/a aprovant la delimitació és el títol per a dur a terme la fitació. Cal remetre una còpia de l'ordre a la direcció territorial competent per raó del lloc.

2. Una vegada la direcció territorial haja rebut l'ordre, el tècnic instructor de l'expedient de delimitació ha d'efectuar un informe proposta que ha d'incloure les especificacions de les fites que s'han d'utilitzar, com també la densitat per quilòmetre. Amb aquest fi s'ha d'efectuar una nova fitació que definisca els punts exactes d'ubicació de les fites.

Nomenament d'un tècnic competent en matèria de camins ramaders com a instructor de l'expedient.

Començament de les operacions. Es procedirà a l'execució material de l'acte de fitació definitiu, mitjançant coordenades GPS. En aquest acte s'ha d'actuar de forma idèntica a la delimitació, però es notifica sols als propietaris limitrofs al camí ramader delimitat, i s'estén l'acte de fitació corresponent, on s'han de reflectir les manifestacions oportunes per part de les persones interessades, i no tenen cabuda les al·legacions referents a l'acte de delimitació, que és ferm.

Els tràmits són els següents:

Publicitat prèvia.
Publicació de l'anunci en el DOCV.
Edicte dels ajuntaments.
Notificacions.

Publicación del anuncio en el DOCV por espacio de un mes y mediante anuncios en los tableros de edictos de los ayuntamientos implicados o afectados. Acuse de certificado de la exposición pública expedido por el secretario del ayuntamiento, o funcionario en quien delegue.

Edicto de los ayuntamientos
Notificaciones.
Comunicaciones.
Edicto en el ayuntamiento con infructuosos.
Apeo.
Actas de apeo.
Proposición de deslinde.

Trámite de audiencia a los interesados. Las alegaciones formuladas por los interesados serán contestadas por el técnico instructor, o por expertos en materia técnica y jurídica del servicio territorial competente, respondiendo a cada una de las mismas. Y serán notificadas a los mismos, mediante correo certificado con acuse de recibo, al domicilio por ellos designado a efectos de notificaciones. En caso de no poder llevarse a cabo la notificación debe seguirse el procedimiento del artículo 59 de la Ley 30/1992.

Informe del instructor

Propuesta de la dirección territorial, sobre deslinde de las vías pecuarias y remisión del expediente a la dirección general competente en la materia.

5. Recibido el expediente se redacta informe del servicio competente en materia de vías pecuarias y propuesta de la dirección general correspondiente, en su caso, favorable al deslinde del vía pecuaria.

6. Informe preceptivo de la Abogacia de la Generalitat en la conselleria competente en materia de vías pecuarias.

7. Orden del conseller/a, en el que aprueba el deslinde del vía pecuaria del término municipal.

8. Publicación de la orden en el DOCV.

9. Contra dicha orden cabe recurso contencioso-administrativo.

10. Una vez aprobado el acuerdo de deslinde se comunicará a la Dirección General de Patrimonio junto con la documentación necesaria para su constancia en el inventario general de bienes y derechos de la Generalitat y para su inscripción en el Registro de la Propiedad.

11. Remisión del expediente a la dirección territorial correspondiente por razón del lugar para su notificación y posterior archivo.

Tramitación de urgencia

Cuando razones de interés público lo aconsejen se podrá acordar la tramitación de urgencia, en cuyo caso los plazos establecidos para el procedimiento ordinario de deslinde se reducirán a la mitad, salvo los relativos a la presentación de solicitudes y recursos, de conformidad con lo establecido en el artículo 50 de la Ley 30/1992, de 26 de noviembre, de Régimen Jurídico de las Administraciones Públicas y del Procedimiento Administrativo Común.

5. Procedimiento de amojonamiento de vías pecuarias

1. La orden del conseller/a aprobando el deslinde, es el título para llevar a cabo el amojonamiento. Remitiendo copia de la orden a la dirección territorial competente por razón del lugar.

2. Recibida la orden por la dirección territorial, se efectuará un informe-propuesta por el técnico-instructor del expediente de deslinde, que deberá incluir las especificaciones de los mojones a utilizar, así como su densidad por kilómetro. Para ello se procederá con un nuevo apeo que definirá los puntos exactos de ubicación de los mojones.

Nombramiento de técnico competente en materia de vías pecuarias como instructor del expediente.

Comienzo de las operaciones. Se procederá a la ejecución material del acto de amojonamiento definitivo, mediante coordenadas GPS. En este acto se procederá de forma idèntica al deslinde, pero notificandolo sólo a los propietarios colindantes a la vía pecuaria deslindada, levantándose el acta de apeo correspondiente, donde se reflejarán las manifestaciones oportunas por parte de los interesados, no teniendo cabida las alegaciones referentes al acto de deslinde, que es firme.

Los trámites son los siguientes:

Publicidad prèvia.
Publicación del anuncio en el DOCV.
Edicto de los ayuntamientos.
Notificacions.

Comunicacions.

Edicte en l'ajuntament amb infructuosos.

Fitació.

Actes de fitació.

Proposició de fitació.

Fase d'audiència pública.

Tràmit d'audiència a les persones interessades limítrofes només a l'efecte de l'acte de fitació.

Les al·legacions formulades per les persones interessades han de ser contestades pel tècnic instructor, o, si no n'hi ha, experts en matèria tècnica i jurídica del servei territorial de Medi Ambient, responnent a cadascuna de les al·legacions. I han de ser notificades a les persones interessades mitjançant correu certificat amb justificat de recepció, al domicili designat per aquests a l'efecte de notificacions. En cas que no puga efectuar-se la notificació ha de seguir-se el procediment de l'article 59 de la Llei 30/1992.

Informe de l'instructor.

Proposta de fitació del director territorial i remissió de l'expedient a la direcció general competent en la matèria.

3. Rebuda una còpia de l'expedient, es redactarà informe del servei competent en matèria de camins ramaders.

4. Resolució del director general competent en la matèria. Contra aquesta resolució pot interposar-se recurs davant de la secretària autonòmica de la conselleria competent en matèria de camins ramaders.

5. Publicació en el DOCV.

6. Remissió de l'expedient a la direcció territorial corresponent per raó del lloc per a la notificació i el posterior arxiu.

Nota: Quan es tracte de la reposició de fites o mollons deteriorats o desapareguts no cal seguir el procediment anterior.

6. Procediment de desafectació de camins ramaders

Tramitació

1. Inici d'ofici o a instància de part, mitjançant sol·licitud presentada en qualsevol dels registres habilitats amb aquest fi, de conformitat amb el que preveu l'article 38.4 de la Llei 30/1992, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú.

2. Remissió de la documentació presentada, si és el cas, a la direcció territorial competent per raó del lloc, en la qual es designarà un tècnic competent en matèria de camins ramaders com a instructor de l'expedient que es conforme, el qual ha de realitzar un informe sobre la viabilitat de la desafectació, en el qual ha de pronunciar-se necessàriament sobre la innecessarietat del camí ramader per a l'ús general o als serveis públics a què, d'acord amb la Llei 3/1995, han d'afectar-se els camins ramaders. En cas de resultar desfavorable, es concedirà audiència a la persona interessada.

3. Proposta de la direcció territorial en la qual sol·licita autorització per a inici de l'expedient de desafectació del camí ramader, la qual s'eleva a la direcció general competent en la matèria forestal, acompanyada d'una còpia d'aquest.

4. Rebuda la còpia de l'expedient, es redactarà un informe del servei competent en matèria de camins ramaders i resolució del director general competent en matèria forestal, per la qual s'autoritza l'inici de la desafectació del camí ramader. En cas que es denegue l'inici de l'expedient, sol·licitat a instància de part, pot interposar-se recurs davant de la secretària autonòmica de la conselleria competent en matèria de camins ramaders.

5. L'expedient torna a la direcció territorial competent, i simultàniament s'ha de:

Donar publicitat, mitjançant un període d'informació pública per espai d'un mes en el DOCV i mitjançant anuncis en els taulers d'edicte dels ajuntaments implicats o afectats. Justificant del certificat de l'exposició pública expedit pel secretari de l'ajuntament, o funcionari que delegue.

Notificació als propietaris dels terrenys limítrofs, ajuntaments, consells agraris municipals, organitzacions professionals agràries, comissions locals de pastos, i titulars de vedats caça afectats. (L'absència d'aquests no invalida l'eficàcia de les actuacions).

Quan es tracte de desafectar camins ramaders la realitat física dels quals siga la de carrer consolidat en la trama urbana, únicament es notificarà quant a interessat pel fet de ser limítrof a l'ajuntament.

Tràmit d'audiència a les persones interessades.

Comunicaciones.

Edicto en el ayuntamiento con infructuosos.

Apeo.

Actas de apeo.

Proposición de amojonamiento.

Fase de audiencia pública.

Trámite de audiencia a los interesados colindantes a los solos efectos del acto de amojonamiento.

Las alegaciones formuladas por los interesados serán contestadas por el técnico instructor, o, en su defecto, expertos en materia técnica y jurídica del servicio territorial de Medio Ambiente, respondiendo a cada una de las mismas. Y serán notificadas a los mismos, mediante correo certificado con acuse de recibo, al domicilio por ellos designado a efectos de notificaciones. En caso de no poder llevarse a cabo la notificación debe seguirse el procedimiento del artículo 59 de la Ley 30/1992.

Informe del instructor.

Propuesta de amojonamiento director territorial y remisión del expediente a la dirección general competente en la materia.

3. Recibida copia del expediente se redactará informe del servicio competente en materia de vías pecuarias.

4. Resolución del director general competente en la materia. Contra dicha resolución cabe recurso ante la secretaria autonómica de la conselleria competente en materia de vías pecuarias.

5. Publicación en el DOCV.

6. Remisión del expediente a la dirección territorial correspondiente por razón del lugar para su notificación y posterior archivo.

Nota: Cuando se trate de la reposición de hitos o mojones deteriorados o desaparecidos no será necesario seguir el procedimiento anterior.

6. Procedimiento de desafectación de vías pecuarias

Tramitación

1. Inicio de oficio o a instancia de parte, mediante solicitud presentada en cualquiera de los registros habilitados para ello, de conformidad con lo previsto en el artículo 38.4 de la Ley 30/1992, de Régimen Jurídico de las Administraciones Públicas y del Procedimiento Administrativo Común.

2. Remisión de la documentación presentada, en su caso, a la dirección territorial competente por razón del lugar, en la cual se designará un técnico competente en materia de vías pecuarias como instructor del expediente que se conforme, el cual deberá realizar un informe sobre la viabilidad de la desafectación, en el que deberá pronunciarse necesariamente sobre la innecesarietat de la vía pecuaria para el uso general o a los servicios públicos a que con arreglo a la Ley 3/1995 deben afectar las vías pecuarias. En caso de resultar desfavorable se concederá audiencia al interesado.

3. Propuesta de la dirección territorial, en el que solicita autorización para inicio del expediente de desafectación del vía pecuaria, la cual se elevará a la dirección general competente en la materia forestal, acompañada de una copia del mismo.

4. Recibida la copia del expediente se redactará informe del servicio competente en materia de vías pecuarias y resolución del director general competente en materia forestal, por la que se autoriza el inicio de la desafectación de la vía pecuaria. En caso de denegar el inicio del expediente, solicitado a instancia de parte, cabe recurso ante la secretaria autonómica de la conselleria competente en materia de vías pecuarias.

5. Vuelve el expediente a la dirección territorial competente, simultáneamente debe de procederse a:

Dar publicidad, mediante un periodo de información pública por espacio de un mes en el DOCV y mediante anuncios en los tableros de edictos de los ayuntamientos implicados o afectados. Acuse de certificado de la exposición pública expedito por el secretario del ayuntamiento, o funcionario en quien delegue.

Notificación a los propietarios de los terrenos colindantes, ayuntamientos, consejos agrarios municipales, organizaciones profesionales agrarias, comisiones locales de pastos, y titulares de cotos de caza afectados. (Su ausencia no invalida la eficacia de lo actuado).

Quando se trate de desafectar vías pecuarias que cuya realidad física es la de calle consolidada en la trama urbana, únicamente se notificará en cuanto a interesado por colindancia al ayuntamiento.

Trámite de audiencia a los interesados.

Les al·legacions formulades pels interessats han de ser contestades pel tècnic instructor, o per experts en matèria tècnica i jurídica del servei territorial de Medi Ambient, els quals han de respondre a cadascuna de les al·legacions. I han de ser notificades a les persones interessades mitjançant un correu certificat amb justificació de recepció, al domicili designat per aquests a l'efecte de notificació. En el cas que no puga dur-se a terme la notificació, ha de seguir-se el procediment de l'article 59 de la Llei 30/1992.

Elaboració de la proposta de desafectació.

6. Proposta de la direcció territorial sobre la desafectació dels camins ramaders

7. Rebut l'expedient, el servei competent en matèria de camins ramaders ha de redactar l'informe i comprovar la tramitació duta a terme per la direcció territorial, i la proposta de la direcció general competent en la matèria, si és el cas, favorable a la desafectació del camí ramader del terme municipal.

8. Informe facultatiu de l'Advocacia General de la Generalitat.

9. Ordre del conseller/a, en què aprova la desafectació del camí ramader existent al terme municipal. Contra aquesta ordre pot interposar-se recurs contenciós administratiu.

10. Publicació de l'ordre en el DOCV.

11. Per ofici, es remet al Servei de Patrimoni Immobiliari, unitat administrativa adscrita a la Direcció General de Patrimoni de la conselleria competent en matèria d'hisenda, en ser un bé patrimonial.

12. Remissió de l'expedient a la direcció territorial corresponent per raó del lloc per a la notificació i el posterior arxiu.

7. Procediments de modificació de traçat de camins ramaders

Modificació de traçat

Tramitació

1. Sol·licitud motivada de la persona interessada de modificació de traçat del camí ramader davant de la direcció territorial, en què manifeste que els terrenys del nou traçat són de la seua propietat. A aquesta sol·licitud s'acompanya un plànol de situació, coordenades UTM de l'inici i final del traçat original i del proposat, sistema ETRS 89, a l'escala adequada.

2. El director territorial designa un tècnic competent en matèria de camins ramaders com a instructor de l'expedient que es conforme, el qual ha de realitzar un informe sobre la viabilitat de la modificació de traçat.

3. En el cas que resulte desfavorable, es concedirà audiència a l'interessat.

4. Proposta de la direcció territorial, en què sol·licita, si és el cas, autorització per a inici de l'expedient de modificació de traçat del camí ramader, la qual s'ha d'eleva a la direcció general competent en matèria forestal, acompanyada d'una còpia d'aquest. O bé la proposta de la direcció territorial consistirà en determinar que no escau la modificació, basant-se en l'informe de viabilitat i al tràmit d'audiència efectuat.

5. Rebuda la còpia de l'expedient, es redactarà informe del servei competent en matèria de camins ramaders i resolució del director general competent en la matèria, per la qual s'autoritza l'inici de la desafectació del camí ramader i la remissió de l'expedient a la direcció territorial competent per raó del lloc.

6. En cas de denegar l'inici de l'expedient, sol·licitat a instància de part, pot interposar-se recurs davant de la secretària autonòmica de la conselleria competent en matèria de camins ramaders.

7. Resolució de la direcció general competent en la matèria en què s'acorda l'inici de l'expedient de modificació de traçat.

8. L'expedient torna a la direcció territorial competent, i l'instructor ha d'encarregar de la tramitació d'aquest, en la qual, simultàniament, ha de:

Notificar al sol·licitant o promotor i als propietaris dels terrenys limítrofs.

Requerir al promotor els documents següents:

Escripcions de propietat dels terrenys pels quals ha de discórrer el nou traçat del camí ramader, que acredite la titularitat i la plena disponibilitat del peticionari respecte dels terrenys que ofereix per al nou itinerari, que no poden tenir servitud ni càrrega de cap classe.

Las alegaciones formuladas por los interesados serán contestadas por el técnico instructor, o por expertos en materia técnica y jurídica del servicio territorial de Medio Ambiente, respondiendo a cada una de las mismas. Y serán notificadas a los mismos, mediante correo certificado con acuse de recibo, al domicilio por ellos designado a efectos de notificaciones. En caso de no poder llevarse a cabo la notificación debe seguirse el procedimiento del artículo 59 de la Ley 30/1992.

Elaboración de la propuesta de desafectación.

6. Propuesta de la dirección territorial, sobre la desafectación de las vías pecuarias.

7. Recibido el expediente se redactará informe del servicio competente en materia de vías pecuarias, comprobando la tramitación llevada a cabo por la dirección territorial, y propuesta de la dirección general competente en la materia, en su caso, favorable a la desafectación de vía pecuaria del término municipal.

8. Informe facultativo de la Abogacía General de la Generalitat.

9. Orden del conseller/a, en la que aprueba la desafectación del vía pecuaria existente en el término municipal. Contra dicha orden cabe recurso contencioso-administrativo.

10. Publicación de la orden en el DOCV.

11. Por oficio, se remite al Servicio de Patrimonio Inmobiliario, unidad administrativa adscrita a la Dirección General de Patrimonio de la conselleria competente en materia de hacienda, al ser un bien patrimonial.

12. Remisión del expediente a la dirección territorial correspondiente por razón del lugar para su notificación y posterior archivo.

7. Procedimientos de modificación de trazado de vías pecuarias

Modificación de trazado

Tramitación

1. Solicitud motivada del interesado de modificación de trazado de la vía pecuaria ante la dirección territorial, en el que manifieste que los terrenos del nuevo trazado son de su propiedad. A dicha solicitud se acompaña un plano de situación, coordenadas UTM del inicio y final del trazado original y del propuesto, sistema ETRS 89, a la escala adecuada.

2. El director territorial designa un técnico competente en materia de vías pecuarias como instructor del expediente que se conforme, el cual deberá realizar un informe sobre la viabilidad de la modificación de trazado.

3. En caso de resultar desfavorable se concederá audiencia al interesado.

4. Propuesta de la dirección territorial, en la que solicita, en su caso, autorización para inicio del expediente de modificación de trazado de la vía pecuaria, la cual se elevará a la dirección general competente en materia forestal, acompañada de una copia del mismo. O bien la propuesta de la dirección territorial consistirá en la no procedencia de la modificación, en base al informe de viabilidad y al trámite de audiencia efectuado.

5. Recibida la copia del expediente se redactará informe del servicio competente en materia de vías pecuarias y resolución del director general competente en la materia, por la que se autoriza el inicio de la desafectación de la vía pecuaria y la remisión del expediente a la dirección territorial competente por razón del lugar.

6. En caso de denegar el inicio del expediente, solicitado a instancia de parte, cabe recurso ante la secretaria autonòmica de la conselleria competente en materia de vías pecuarias.

7. Resolución de la dirección general competente en la materia en la que se acuerda el inicio del expediente de modificación de trazado.

8. Vuelve el expediente a la dirección territorial competente, encargándose el instructor de la tramitación del mismo, en la que, simultáneamente, deberá proceder a:

Notificación al solicitante o promotor y a los propietarios de los terrenos colindantes.

Requerir al promotor los siguientes documentos:

Escrituras de propiedad de los terrenos por los que deberá discurrir el nuevo trazado de la vía pecuaria, que acredite la titularidad y plena disponibilidad del peticionario respecto de los terrenos que ofrece para el nuevo itinerario, que no podrán tener servidumbre ni carga de ninguna clase.

Nota simple informativa del registre de la propietat on conste que es troben lliures de càrrega o de cap altre gravamen.

Segregació parcel·l·ària a nivell registral dels terrenys pels quals discorre el nou traçat amb l'amplària legal de la classificació.

Plànols de detall a escala 1:25.000 i 1:10.000, i, si cal, altres menors. I coordenades UTM de l'inici i el final del traçat original i del proposat.

Límits de l'antic traçat i del nou.

Informe expedit pel Servei de Patrimoni Immobiliari, unitat administrativa adscrita a la Direcció General de Patrimoni de la conselleria competent en matèria de patrimoni, a l'efecte que valore els terrenys, quant a sòls classificats com a sòls urbans i urbanitzables. (Respecte dels sòls no urbanitzables, competeix als enginyers de les direccions territorials de la conselleria competent en matèria de camins ramaders).

Aquells altres documents que puguen ser necessaris o importants per a definir i determinar tècnicament i jurídicament la modificació.

Ofici a l'interessat, pagament de taxa (despeses de publicació).

Donar publicitat, mitjançant un període d'informació pública per espai d'un mes en el DOCV si afecta més d'una província, i mitjançant edictes en els taulers d'anuncis dels ajuntaments implicats o afectats. Justificant del certificat de l'exposició pública expedit pel secretari de l'ajuntament, o funcionari que delegue.

Sol·licituds d'informes als ajuntaments, consells agraris municipals, organitzacions professionals agràries, comissions locals de pastos, i titulars de vedats caça afectats. (L'absència d'aquests no invalida l'eficàcia de les actuacions).

9. Tràmit d'audiència a les persones interessades.

10. Les alegacions formulades per les persones interessades han de ser contestades pel tècnic instructor o per experts en matèria tècnica i jurídica del servei territorial de medi ambient, responnent a cadascuna d'aquestes. I han de ser notificades a aquestes mitjançant correu certificat amb justificat de recepció, al domicili designat per aquests a l'efecte de notificacions. En el cas que no puga dur-se a terme la notificació, ha de seguir-se el procediment de l'article 59 de la Llei 30/1992.

11. Amb caràcter previ a la proposta del director territorial, l'instructor redacta un informe, en el qual, entre altres aspectes, ha d'analitzar la documentació presentada, comprovar els terrenys, i realitzar una descripció exacta d'aquests, tant del particular com de la Generalitat Valenciana, atenent als aspectes registrals i, si és el cas, cadastrals.

12. Proposta de la direcció territorial sobre la modificació de traçat dels camins ramaders.

13. Rebut l'expedient, es redactarà informe del servei competent en matèria de camins ramaders comprovant la tramitació duta a terme per la direcció territorial i, si s'observa omissió, insuficiència, o necessitat d'aclariment, es formularà el requeriment corresponent a la direcció territorial mitjançant ofici del director general competent en la matèria dirigit a la direcció territorial, en el qual es requerirà la documentació que calga.

14. Proposta del director general competent en la matèria, si és el cas, favorable a la modificació de traçat del camí ramader.

15. Informe facultatiu de l'Advocacia General de la Generalitat.

16. Ordre del conseller, per la qual s'aprova la modificació de traçat, i:

Es desafecta el tram propietat de la Generalitat.

S'afecta al domini públic del nou tram del camí ramader en qüestió.

S'autoritza la permuta entre els terrenys desafectats i els oferits pel peticionari propietari d'aquests, permuta que haurà de formalitzar-se posteriorment per a fer-se efectiva.

17. Contra aquesta ordre pot interposar-se recurs contenciós administratiu.

18. Publicació de l'ordre en el DOCV.

19. Una vegada finalitzat l'expedient de modificació de traçat, d'ofici, es notifica l'ordre i la cartografia precisa annexa a la gerència territorial de cadastre per a la segregació de les parcel·les a nivell cadastral.

20. Posteriorment, s'eleva a escriptura pública la modificació de traçat, i es registra.

Nota simple informativa del registre de la propietat en donde conste que se encuentran libres de carga u otro gravamen.

Segregación parcelaria a nivel registral de los terrenos por los que discurre el nuevo trazado con la anchura legal de su clasificación.

Planos de detalle a escala 1:25.000 y 1:10.000, y si fuera preciso otras menores. Y coordenadas UTM del inicio y final del trazado original y del propuesto.

Lindes del antiguo y nuevo trazado.

Informe expedido por el Servicio de Patrimonio Inmobiliario, unidad administrativa adscrita a la Dirección General de Patrimonio de la conselleria competente en materia de patrimonio, a los efectos de que proceda a la valoración de los terrenos, en cuanto a suelos clasificados como suelos urbanos y urbanizables. (Respecto de los suelos no urbanizables, compete a los ingenieros de las direcciones territoriales de la conselleria competente en materia de vías pecuarias).

Aquellos otros documentos que pudieran ser necesarios o importantes para definir y determinar técnica y jurídicamente la modificación.

Oficio al interesado, pago de tasa (gastos publicación).

Dar publicidad, mediante un periodo de información pública por espacio de un mes en el DOCV si afecta a más de una provincia, y mediante edictos en los tablones de anuncios de los ayuntamientos implicados o afectados. Acuse de certificado de la exposición pública expedido por el secretario del ayuntamiento, o funcionario en quien delegue.

Solicitudes de informes a los ayuntamientos, consejos agrarios municipales, organizaciones profesionales agrarias, comisiones locales de pastos, y titulares de cotos caza afectados. (Su ausencia no invalida la eficacia de lo actuado).

9. Trámite de audiencia a los interesados.

10. Las alegaciones formuladas por los interesados serán contestadas por el técnico instructor, o por expertos en materia técnica y jurídica del servicio territorial de Medio Ambiente, respondiendo a cada una de las mismas. Y serán notificadas a los mismos, mediante correo certificado con acuse de recibo, al domicilio por ellos designado a efectos de notificaciones. En caso de no poder llevarse a cabo la notificación debe seguirse el procedimiento del artículo 59 de la Ley 30/1992.

11. Con carácter previo a la propuesta del director territorial, el instructor redacta un informe, en el que, entre otros aspectos, debe analizar la documentación presentada, comprobar los terrenos, y realizar una descripción exacta de los mismos, tanto del particular como de la Generalitat Valenciana, atendiendo a los aspectos registrales y, en su caso, catastrales.

12. Propuesta de la dirección territorial sobre la modificación de trazado de las vías pecuarias.

13. Recibido el expediente se redactará informe del servicio competente en materia de vías pecuarias comprobando la tramitación llevada a cabo por la dirección territorial y, si se observa omisión, insuficiencia, o necesidad de aclaración, se formulará el requerimiento correspondiente a la dirección territorial mediante oficio del director general competente en la materia dirigido a la dirección territorial, en el que se requiere la documentación que sea necesaria.

14. Propuesta del director general competente en la materia, en su caso, favorable a la modificación de trazado de vía pecuaria.

15. Informe facultativo de la Abogacía General de la Generalitat.

16. Orden del conseller, por la que se aprueba la modificación de trazado, y se procede a:

Desafectar el tramo propiedad de la Generalitat.

Afectación al dominio público del nuevo tramo de la vía pecuaria en cuestión.

Autorizar la permuta entre los terrenos desafectados y los ofrecidos por el peticionario propietario de los mismos, permuta que deberá formalizarse posteriormente para hacerse efectiva.

17. Contra dicha orden cabe recurso contencioso-administrativo.

18. Publicación de la orden en el DOCV.

19. Una vez finalizado el expediente de modificación de trazado, de oficio, se notifica la orden y su cartografía precisa anexa a la gerencia territorial de catastro para la segregación de las parcelas a nivel catastral.

20. Posteriormente, se procede a elevar a escritura pública la modificación de trazado, y proceder a su registro.

21. Ofici al Servei de Patrimoni Immobiliari, unitat administrativa adscrita a la Direcció General de Patrimoni de la conselleria competent en matèria de patrimoni per a la regularització de l'inventari de béns i drets de la Generalitat Valenciana, delimitant i fitant les zones o terrenys afectats.

22. Remissió de l'expedient a la direcció territorial corresponent per raó del lloc per a la notificació i el posterior arxiu.

Modificació de traçat per ordenació territorial

Tramitació

Emissió d'informes vinculants.

1. Iniciat el tràmit de redacció de l'instrument d'ordenació territorial per l'òrgan administratiu substantiu de l'expedient urbanístic, aquest obligatòriament sol·licita informe a l'òrgan administratiu competent en matèria de camins ramaders de la direcció territorial corresponent.

Aquest informe s'ha d'emetre amb caràcter previ a la formulació per l'òrgan competent en avaluació ambiental estratègica de determinats plans i programes i a l'aprovació definitiva d'una nova ordenació urbanística, al qual se li n'ha de remetre una còpia.

2. L'informe de camins ramaders ha de determinar l'existència o no de camins ramaders a la zona afectada per l'ordenació. En cas afirmatiu, es remet a l'òrgan administratiu substantiu de l'expedient urbanístic una còpia de la classificació del terme o termes afectats.

En l'informe de camins ramaders han de considerar-se des del principi els usos i les actuacions que segons el document urbanístic s'hi pretenen efectuar, i s'ha d'emetre informe desfavorable d'aquells que apareguen com a contradictoris amb la legislació sectorial o bé, emetre'n informe favorable amb els condicionants necessaris per a garantir el funcionament correcte dels terrenys en el seu caràcter de camí ramader.

Per a l'elaboració d'aquest, els camins ramaders han de grafiar-se en el planejament urbanístic i indicar, si és el cas, el traçat alternatiu proposat i les conseqüències del canvi de traçat, és a dir, la desafectació del camí ramader original i el seu ús d'acord amb terrenys privats o patrimonials i a l'afecció dels terrenys del nou traçat al domini públic.

Aquest informe és preceptiu i vinculant per a l'aprovació de l'instrument d'ordenació territorial i ha de tenir-se en compte que es compleixen els requisits establits en l'article 12 de la Llei 3/1995, de Camins Ramaders.

El camí ramader, en el traçat definitiu, ha d'integrar-se en la xarxa primària del planejament.

3. Quan en l'expedient urbanístic se sotmeta a informació pública l'instrument de planejament, simultàniament, també s'ha de dur a terme aquest tràmit amb la modificació de traçat del camí ramader afectat, amb un apartat/epígraf/article específic i exprés per a aquest fi en el corresponent document que s'ha de publicar.

Proposta de nou traçat.

1. La proposta de nou traçat del camí ramader afectat pel desenvolupament urbanístic de la zona ha de considerar el que s'estableix en el preceptiu informe de camins ramaders esmentat anteriorment.

2. En cas de discrepància entre l'òrgan administratiu substantiu de l'expedient urbanístic i l'òrgan administratiu de camins ramaders de la direcció territorial corresponent, s'eleva consulta per aquell a la direcció general, que dictarà informe al respecte. Si la discrepància persisteix, la resoldrà l'òrgan administratiu superior competent que escaiga.

3. L'aprovació de la modificació de traçat ha de ser prèvia a la reparcel·lació.

4. Una vegada aprovat definitivament el projecte urbanístic reparcel·lador i aportats els terrenys necessaris per al nou traçat del camí ramader, l'òrgan administratiu substantiu de l'expedient urbanístic ha de remetre aquesta documentació a la direcció territorial competent per raó del lloc perquè s'arxiu.

Els terrenys s'han d'aportar amb plena disponibilitat i lliures de tota càrrega i s'han d'inscriure en el registre de la propietat a favor de la Generalitat com a camí ramader.

Modificació de traçat per obres públiques.

Una vegada rebuda la comunicació per part del promotor de l'obra pública, s'emete un informe, preceptiu i vinculant per l'òrgan correspo-

21. Oficio al Servicio de Patrimonio Inmobiliario, unidad administrativa adscrita a la Dirección General de Patrimonio de la conselleria competente en materia de patrimonio para la regularización del inventario de bienes y derechos de la Generalitat Valenciana, deslindando y amojonando las zonas o terrenos afectados.

22. Remisión del expediente a la dirección territorial correspondiente por razón del lugar para su notificación y posterior archivo.

Modificación de trazado por ordenación territorial

Tramitació

Emisión de Informes vinculantes.

1. Iniciado el trámite de redacción del instrumento de ordenación territorial por el órgano administrativo sustantivo del expediente urbanístico, éste obligatoriamente solicita informe al órgano administrativo competente en materia de vías pecuarias de la dirección territorial correspondiente.

Dicho informe se emitirá con carácter previo a la formulación por el órgano competente en evaluación ambiental estratégica de determinados planes y programas y a la aprobación definitiva de una nueva ordenación urbanística, a quién se le remitirá copia del mismo.

2. El informe de vías pecuarias deberá determinar la existencia o no de vías pecuarias en la zona afectada por la ordenación. En caso afirmativo, se remite al órgano administrativo sustantivo del expediente urbanístico una copia de la clasificación del término o términos afectados.

En el informe de vías pecuarias deberá considerarse desde el principio los usos y las actuaciones que según el documento urbanístico se pretenden desarrollar, informando desfavorablemente aquellos que aparezcan como contradictorios con la legislación sectorial o bien, informando favorablemente con los condicionantes necesarios para garantizar el correcto funcionamiento de los terrenos en su carácter de vía pecuaria.

Para la elaboración del mismo, las vías pecuarias deberán grafarse en el planeamiento urbanístico e indicar, en su caso, el trazado alternativo propuesto y las consecuencias del cambio de trazado, es decir, la desafectación de la vía pecuaria original y su uso conforme a terrenos privados o patrimoniales y a la afección de los terrenos del nuevo trazado al dominio público.

Dicho informe es preceptivo y vinculante para la aprobación del instrumento de ordenación territorial y deberá tener en cuenta que se cumplen los requisitos establecidos en el artículo 12 de la Ley 3/1995, de Vías Pecuarias.

La vía pecuaria en su trazado definitivo debe ser integrada en la red primaria del planeamiento.

3. Cuando en el expediente urbanístico se someta a información pública el instrumento de planeamiento, simultáneamente, también se llevará a cabo dicho trámite con la modificación de trazado de la vía pecuaria afectada, con un apartado/epígrafe/artículo específico y expreso para ello en el correspondiente documento a publicar.

Propuesta de nuevo trazado.

1. La propuesta de nuevo trazado de la vía pecuaria afectada por el desarrollo urbanístico de la zona deberá considerar lo que se establezca en el preceptivo informe de vías pecuarias mencionado anteriormente.

2. En caso de discrepancia entre el órgano administrativo sustantivo del expediente urbanístico y el órgano administrativo de vías pecuarias de la dirección territorial correspondiente, se elevará consulta por aquél a la dirección general, que dictará informe al respecto. Si la discrepancia persistiera, se resolverá por el órgano administrativo superior competente que proceda.

3. La aprobación de la modificación de trazado debe ser previa a la reparcelación.

4. Una vez aprobado definitivamente el proyecto urbanístico reparcelador y aportados los terrenos necesarios para el nuevo trazado de la vía pecuaria, el órgano administrativo sustantivo del expediente urbanístico remitirá dicha documentación a la dirección territorial competente por razón del lugar para su archivo.

Los terrenos se aportarán con plena disponibilidad y libres de toda carga y se inscribirán en el registro de la propiedad a favor de la Generalitat como vía pecuaria.

Modificación de trazado por obras públicas

Una vez recibida la comunicación por parte del promotor de la obra pública, se emite un informe, preceptivo y vinculante por el órgano

ment en matèria de camins ramaders de la direcció territorial competent per raó del lloc, sobre la viabilitat tècnica de l'actuació en compliment de l'article 13 de la Llei de Camins Ramaders i exigint que es complisquen les condicions o requisits exigits per a les modificacions de traçat amb caràcter general establits en la llei esmentada.

A càrrec de l'administració o entitat actuant, s'ha de dur a terme la disponibilitat a favor de la Generalitat, lliure de càrregues, i inscripció final en el registre de la propietat dels terrenys expropiats pels quals discorrerà el nou traçat del camí ramader.

8. Procediments administratius d'autorització d'ocupació temporal i de concessió administrativa de camins ramaders. Models de declaració responsable i comunicació prèvia (Llei òmnibus).

1. Procediment d'autorització d'ocupació temporal
Tramitació

1. La sol·licitud ha de ser motivada amb memòria descriptiva de les actuacions que s'han de realitzar i ha d'aportar cartografia a escala suficient per a poder identificar l'actuació.

2. Informe del tècnic competent en matèria de camins ramaders com a instructor de l'expedient sobre la viabilitat de l'autorització, cas de ser negatiu es comunicarà a l'interessat perquè al·legue el que estime convenient en un termini de 15 dies. La direcció territorial dictarà la corresponent resolució per la direcció territorial, amb peu de recurs davant de la Direcció General de Medi Natural.

3. Si l'informe del tècnic és positiu, remissió a l'interessat per a l'acceptació del plec de condicions en el termini de 15 dies hàbils. Inclouent la carta de pagament per al cas d'acceptació del plec. Si no es produeix aquesta acceptació en el termini d'un mes, es produirà el desistiment de la sol·licitud i l'arxiu de l'expedient.

4. En el plec de condicions han de constar les actuacions de condicionament ambiental com a compensació pel dret d'ús privatiu del camí ramader i podran establir-se les garanties suficients que asseguren la reposició dels camins ramaders a l'estat original.

5. Audiència a les persones interessades per un termini de 15 dies.

El tècnic instructor en la matèria ha d'emetre informes sobre les al·legacions formulades, i sol·licitar, si escau, l'informe jurídic corresponent.

6. Pagament de taxes (entesa com a mesura compensatòria) pel camí ramader afectat, d'acord amb el que estableix la Llei de Taxes de la Generalitat Valenciana vigent.

7. Resolució de la direcció territorial motivada, acompanyada del plec de condicions acceptat per la persona interessada, amb peu de recurs davant de la Direcció General de Medi Natural, la qual s'ha de notificar a la persona interessada.

Notes: Quan l'ocupació del camí ramader comporte una modificació de la geometria d'aquest o una minva de les seues característiques físiques, serà necessària la preceptiva informació pública en el DOCV pel termini d'un mes i l'anunci en el tauler d'edictes de l'ajuntament.

Si l'actuació està sotmesa a DIA o EIA, aquesta serà requerida a l'interessat o a l'òrgan corresponent, i es paralitzarà la tramitació de l'ocupació en tant que no es dispose d'aquest document. En aquests casos, la publicació de la informació pública s'integra en el procediment d'aprovació de la corresponent DIA o EIA.

2. Procediment de concessió administrativa
Tramitació

1. S'acorda l'inici de l'expedient per part del director territorial competent per raó del lloc, i es comunica als organismes administratius competents en matèria d'infraestructures, els quals remetran mitjançant la convenient separata tècnica (plec de condicions tècniques) a la direcció territorial competent en matèria de camins ramaders, i reportar al titular les taxes administratives i l'acceptació del plec de condicions particulars, i s'efectua la informació pública en el DOCV i l'anunci en el tauler d'edictes de l'ajuntament o ajuntaments afectats, als quals es requerirà certificació d'aquest particular juntament amb el preceptiu informe al respecte.

La direcció territorial remetrà la documentació, juntament amb la proposta de resolució, a la direcció general competent perquè resolga sobre la concessió.

correspondiente en materia de vías pecuarias de la dirección territorial competente por razón del lugar, sobre la viabilidad técnica de la actuación en cumplimiento del artículo 13 de la Ley de Vías Pecuarias y exigiendo que se cumplan las condiciones o requisitos exigidos para las modificaciones de trazado con carácter general establecidos en la ley citada.

Con cargo a la administración o entidad actuante, se llevará a cabo la disponibilidad a favor de la Generalitat, libre de cargas, e inscripción final en el registro de la propiedad de los terrenos expropiados por los que discurrirá el nuevo trazado de la vía pecuaria.

8. Procedimientos administrativos de autorización de ocupación temporal y de concesión administrativa de vías pecuarias. Modelos de declaración responsable y comunicación previa (Ley omnibus).

1. Procedimiento de autorización de ocupación temporal
Tramitación

1. La solicitud deberá ser motivada con memoria descriptiva de las actuaciones a realizar y aportando cartografía a escala suficiente para poder identificar la actuación.

2. Informe del técnico competente en materia de vías pecuarias como instructor del expediente sobre la viabilidad de la autorización, caso de ser negativo se comunicará al interesado para que alegue lo que estime conveniente en un plazo de 15 días. Dictándose la correspondiente resolución por la dirección territorial, con pie de recurso ante la Dirección General del Medio Natural.

3. Si el informe del técnico es positivo, remisión al interesado para la aceptación del pliego de condiciones en el plazo de 15 días hábiles. Incluyendo la carta de pago para el caso de aceptación del pliego. Si no se produjera esta aceptación en el plazo de un mes se producirá el desistimiento de la solicitud y el archivo del expediente.

4. En el pliego de condiciones, deben constar las actuaciones de acondicionamiento medioambiental como compensación por el derecho de uso privativo de la vía pecuaria y podrán establecerse las garantías suficientes que aseguren la reposición de las vías pecuarias a su estado original.

5. Audiencia al interesado por un plazo de 15 días.

Las alegaciones formuladas deberán ser informadas por el técnico instructor en la materia, solicitando en su caso el informe jurídico correspondiente.

6. Pago de tasas (entendida como medida compensatoria) por vía pecuaria afectada de acuerdo con lo establecido en la Ley de Tasas de la Generalitat Valenciana vigente.

7. Resolución de la dirección territorial motivada, acompañada del pliego de condiciones aceptado por el interesado, con pie de recurso ante la Dirección General del Medio Natural, notificándose al interesado.

Notas: Cuando la ocupación de la vía pecuaria suponga una modificación de la geometría de la misma o una merma de sus características físicas, será necesaria la preceptiva información pública en el DOCV por el plazo de un mes y anuncio en el tablón de edictos del ayuntamiento.

Si la actuación está sometida a DIA o EIA, ésta será requerida al interesado o al órgano correspondiente, paralizándose la tramitación de la ocupación en tanto en cuanto no se disponga de ella. En estos casos, la publicación de la información pública se integra en el procedimiento de aprobación de la correspondiente DIA o EIA.

2. Procedimiento de concesión administrativa
Tramitación

1. Se acuerda el inicio del expediente por parte del director territorial competente por razón del lugar, y se comunicará a los organismos administrativos competentes en materia de infraestructuras, quienes remitirán mediante la conveniente separata técnica (pliego de condiciones técnicas), a la dirección territorial competente en materia de vías pecuarias, devengándose al titular las tasas administrativas y aceptación del pliego de condiciones particulares, procediéndose a la información pública en el DOCV y anuncio en el tablón de edictos del ayuntamiento o ayuntamientos afectados y de los que se requerirá certificación de este particular junto a su preceptivo informe al respecto.

La dirección territorial remitirá la documentación, junto con la propuesta de resolución, a la dirección general competente para que resuelva sobre la concesión.

En aquests supòsits d'infraestructures de transport d'interès energètic, el concessionari haurà d'executar actuacions de condicionament ambiental com a compensació pel dret d'ús privatiu del camí ramader. Aquestes actuacions han de figurar en el plec de condicions particulars.

S'han d'aplicar les disposicions contingudes en la Llei 14/2003, de 10 d'abril, de Patrimoni de la Generalitat Valenciana, articles 62 a 67 (excepte l'article 66, referent al procediment), en tot el que no contradiga la tramitació referida anteriorment.

Aquesta instrucció serà aplicable des de l'endemà de la publicació en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*.

València, 13 de gener de 2012.– El director general del Medi Natural: Alfredo José González Prieto.

ANNEX

Models de declaració responsable i comunicació prèvia per als supòsits d'instal·lacions desmuntables i autorització de circulació de vehicles de motor

Model de declaració responsable a l'efecte dels articles 16 i 17 de la Llei 3/1995, de 23 de març, de Camins Ramaders, modificada per la Llei 25/2009, de 22 de desembre, de modificació de diverses lleis sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici

(Nom i cognoms) ..., major d'edat, veí/veïna d ..., amb adreça a ..., titular del DNI núm. ..., expedit en data .../.../..., actuant en nom propi, o actuant en representació de l'entitat ..., amb domicili social a ... i CIF núm. ...

DECLARA sota la seua responsabilitat

Que compleix els requisits establits en la normativa vigent per al desenvolupament del servei o prestació de l'activitat d ..., al camí ramader denominat ..., en el tram ... (incloeu-hi la referència cadastral) ..., que transcorre pel terme municipal d ..., província de ..., per a la circulació de vehicle de motor (marca, model, matrícula) ... o bé per a la instal·lació de ... (característiques) ... de caràcter desmuntable, i disposa de la documentació que així ho acredita, i es compromet a mantenir-ne el compliment durant el període de temps en què efectue l'esmentat servei o activitat.

València, ... de ... de ...
Firmat: ...

Direcció Territorial d ... de la Conselleria d'Infraestructures, Territori i Medi Ambient

Model de comunicació prèvia a l'efecte dels articles 16 i 17 de la Llei 3/1995, de 23 de març, de Camins Ramaders, modificada per la Llei 25/2009, de 22 de desembre, de modificació de diverses lleis sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici

Dades de la persona interessada

DNI/NIF, NIE, CIF: nom o raó social:
Cognoms:
Tipus de via: domicili:
Número: portal: escala: planta: porta:
CP: municipi: província:
Correu electrònic:
Telèfon(s) / fax:

Dades de la persona representant

Notificacions posteriors al domicili del representant
DNI/NIF, NIE, CIF: nom o raó social:
Cognoms:
Tipus via: domicili:

En estos supuestos de infraestructuras de transporte de interés energético, el concesionario deberá ejecutar actuaciones de acondicionamiento medioambiental como compensación por el derecho de uso privativo del vía pecuaria. Dichas actuaciones deberán figurar en el pliego de condiciones particulares.

Se aplicarán las disposiciones contenidas en la Ley 14/2003, de 10 de abril, de Patrimonio de la Generalitat Valenciana, artículos 62 a 67 (salvo el artículo 66, referente al procedimiento), en todo lo que no contradiga la tramitación referida anteriormente.

La presente instrucción será de aplicación desde el día siguiente de su publicación en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*.

Valencia, 13 de enero de 2012.– El director general del Medio Natural: Alfredo José González Prieto.

ANEJO

Modelos de declaración responsable y comunicación previa para los supuestos de instalaciones desmontables y autorización de circulación de vehículos a motor

Modelo de declaración responsable a los efectos de los artículos 16 y 17 de la Ley 3/1995, de 23 de marzo, de Vías Pecuarias, modificada por la Ley 25/2009, de 22 de diciembre, de modificación de diversas leyes sobre el libre acceso a las actividades de servicios y su ejercicio

(Nombre y apellidos) ..., mayor de edad, vecino/a de ..., con domicilio en ..., titular del DNI nº ..., expedido en fecha .../.../..., actuando en nombre propio, o actuando en representación de la entidad ..., con domicilio social en ... y CIF nº ...

DECLARA bajo su responsabilidad

Que cumple con los requisitos establecidos en la normativa vigente para el desarrollo del servicio o prestación de la actividad de ..., en la vía pecuaria denominada ..., en el tramo ... (incluir referencia catastral) ..., que transcurre por el término municipal de ..., provincia de ..., para la circulación de vehículo a motor (marca, modelo, matrícula) ... o bien para la instalación de ... (características) ... de carácter desmontable, disponiendo de la documentación que así lo acredita y comprometiéndose a mantener su cumplimiento durante el período de tiempo en que desarrolle el citado servicio o actividad.

Valencia, ... de ... de ...
Firmado: ...

Dirección Territorial de ... de la Conselleria de Infraestructuras, Territorio y Medio Ambiente

Modelo de comunicación previa a los efectos de los artículos 16 y 17 de la Ley 3/1995, de 23 de marzo, de Vías Pecuarias, modificada por la Ley 25/2009, de 22 de diciembre, de modificación de diversas leyes sobre el libre acceso a las actividades de servicios y su ejercicio

Datos del/de la interesado/a

DNI/NIF, NIE, CIF: nombre o razón social:
Apellidos:
Tipo vía: domicilio:
Número: portal: escalera: planta: puerta:
CP: municipio: provincia:
Correo electrónico:
Teléfono(s) / fax:

Datos del/de la representante

Notificaciones posteriores al domicilio del representante
DNI/NIF, NIE, CIF: nombre o razón social:
Apellidos:
Tipo vía: domicilio:

Número: portal: escala: planta: porta:
CP: municipi: província:
Correu electrònic:
Telèfon(s) / fax:

Actuació que se sol·licita:

S'han de marcar amb una x les actuacions que se sol·liciten (segons descripció adjunta):

- Circulació de vehicles de motor
- Instal·lació desmuntable

4) Descripció de l'activitat o servei

5) Documentació que s'aporta

6) Firma de la sol·licitud

La persona sol·licitant comunica i declara sota la seua responsabilitat la realització de l'activitat o servei assenyalat que es detalla i hi adjunta la documentació que s'indica.

València, ... d ... de ....

Firma de la persona sol·licitant

Número: portal: escalera: planta: puerta:
CP: municipio: provincia:
Correo electrónico:
Teléfono(s) / fax:

Actuación que se solicita:

Se deberá marcar con una x las actuaciones que se solicitan (según descripción adjunta):

- Circulación de vehículos a motor
- Instalación desmontable.

4) Descripción de la actividad o servicio

5) Documentación que se aporta

6) Firma de la solicitud

El solicitante comunica y declara bajo su responsabilidad, la realización de la actividad o servicio señalada que se detalla anteriormente y acompaña la documentación que se indica.

Valencia, ... de ... de ...

Firma del solicitante